

ภาค 1

พ ำ น พ บ

1

การจากลา

เมื่อฤดูกาลเปลี่ยนผัน ทุกๆ อย่างรวมไปถึงวิถีชีวิตก็ต้องเปลี่ยนแปลงตามกันไป เพราะธรรมชาติคัดสรรมาดีแล้ว หลังจากเดือนเมษายนที่ปีนี้อากาศร้อนขึ้นกว่าทุกๆ ปี กินเวลาเนิ่นนานถึงสี่เดือนกว่าจะได้สัมผัสลมเย็นและห่าฝน ซึ่งก็ปาเข้าเดือนสิงหาคมเสียแล้ว

เมฆฝนสีดำทะมึนตั้งเค้ามาให้เห็นแต่ไกล ท้องฟ้าสีเทาปรากฏเป็นเส้นยาว แค่นี้เพียงเท่านั้นก็ทำให้รู้ได้ทันทีว่าเมฆฝนใดเย็นได้ตกลงมาบนยอดดอยสูงเรียบร้อยแล้ว แต่ระยะทางที่ทอดยาวไปท่ามกลางป่าดงพงไพรตอนนี้ยังไม่มีเมฆฝนให้เห็น แต่กลิ่นฝนก็โชยมาพอให้ได้กลิ่นดินชุ่มน้ำ เดาได้ไม่ยากว่าคงอีกไม่นานแล้ว...รถเอสยูวีราคาแพงสีดำถูกขัดจนมันวาวแล่นไปตามทางลาดยางเก่าแก่ แม้จะมีการก่อสร้างเส้นทางอยู่เป็นระยะๆ แต่ก็ไม่ได้เป็นปัญหากับการเดินทางมากนัก

ภายในรถเปิดแอร์เย็นเฉียบ หญิงสาวที่นั่งอยู่ที่เบาะหลังกระชับเสื้อไหมพรมสีเบจขึ้นห่มต้นคอขาว มือเรียวเย็นเฉียบลูบกันไปมาด้วยหวังให้อบอุ่นขึ้น นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนมองวิวต้นไม้สองข้างทางไปเรื่อย ๆ แตกต่างจากหญิงวัยกลางคนที่นั่งอยู่ข้างที่นั่งข้างคนขับ เธอหลับไปตั้งแต่ขึ้นรถได้เพียง 15 นาที จนตอนนี้กว่าสองชั่วโมงแล้วที่รถ

คันนี้เล่นอยู่บนท้องถนนก็ยังไม่มีความที่จะตื่น

“เหนื่อยมั๊ยคะพ่อ”

เอ่ยถามคนขับผู้เป็นพ่อเสียงนุ่ม เขาสวมเสื้อสูทสีดำทับเสื้อเชิ้ตขาวมาดนักธุรกิจใหญ่ นิ้วมืออวบสวมแหวนเพชรเม็ดโต สวามิภักดิ์มาลัยรถยนต์เป็นจังหวะช้าๆ ตามทางโค้งของแนวเขา

“ไม่เหนื่อยลูก” ผู้เป็นพ่อมองสบตาเธอผ่านกระจกมองหลัง

“หนูนอนไม่หลับเหวอ”

เสียงแหบของพ่อตอบกลับมาพร้อมกับคำถาม มือหนึ่งละจากพวงมาลัยหนึ่ง ความหนาแก้วกาแฟขนาด 22 ออนซ์หุ้มด้วยกระดาษหิซุสสีน้ำตาล ที่แวะซื้อจากร้านกาแฟสดก่อนหน้านี้ เน้นนอนว่าน้ำแข็งในแก้วละลายจนแยกชั้นกับกาแฟไปเรียบร้อยแล้ว

หญิงสาวขยับตัวเอื้อมมือหยิบแก้วกาแฟจากช่องวางยื่นให้พ่อของเธอกับมือ แล้วจึงกลับมานั่งฟังเบาะหลังนุ่มตามเดิม

“นอนมาทั้งคืนแล้วนี่คะ อีกร้อย วิวดันไม้ก็สวยดี”

คนเป็นพ่อยิ้มก่อนที่รถหูลจะเริ่มเข้าสู่เขตชุมชนเล็กๆ ไฟเลี้ยวซ้ายกะพริบก่อนรถจะเลี้ยวเข้าซอยข้างๆ โรงเรียนชนบทประจำหมู่บ้านอีกไม่ถึง 30 นาที พวกเขาทั้งสามคนก็น่าจะถึงที่หมายแล้ว

เสียงจ้วเจียของคนเป็นแม่ดังประทุขึ้นเบาๆ เพราะถนนที่ทอดยาวอยู่นั้นเปลี่ยนจากยางมะตอยเป็นถนนซีเมนต์ที่ไม่ได้นุ่มเหมือนเช่นก่อนหน้านี้แล้ว

“เฮ้อ ถึงไหนแล้วคะคุณ” เธอลืมหูลี่ขึ้นขึ้นมาก็กถามคำถามทันทีก่อนจะขยับตัวขึ้นนั่งบิดซ้ายที่ขวาที่

“อีกประเดี๋ยวก็นั่งได้แล้ว” พ่อตอบ

“มันตรา หนาวมั๊ยลูก” เธอหันมาถามลูกสาวที่นั่งอยู่เบาะหลัง

“นิดหน่อยคะแม่ เลือตัวนี้พอกันหนาวได้อยู่” เธอว่า

ร่างบางด้านหลังตอบขณะมองออกไปยังนอกหน้าต่าง ตอนนี

รถเริ่มกลับเข้าสู่โซนป่าอีกครั้ง และถนนก็ถูกลดลงมาเหลือแค่เลนเดียว ขนาดพอแค่รถยนต์เล็กสองคันสวนทางกันได้เท่านั้น วิถีชีวิตดูแตกต่างจากในเมืองโดยสิ้นเชิง บ้านหลังเล็กๆ ตั้งอยู่ห่างกันในพื้นที่ของตัวเอง ที่แปลกตาคือนอกจากบ้านไม้และบ้านไม้ครึ่งปูนที่ตั้งเรียงรายอยู่แล้ว บางทีก็จะมีศาลเจ้าเล็กๆ ทำจากไม้เก่าๆ พร้อมกับของเช่นไห้วบ้าง ดอกไม้บ้าง หรือบางหลังก็ไม่มีอะไรเลย ตั้งอยู่ในแต่ละจุดที่ขับผ่านมา หลังแล้วหลังเล่า

“เหมือนฝนจะตกแล้วนะคะ”

หลังจากสิ้นคำพูดของมนตรา ฝนเม็ดใหญ่ก็ตกลงมาในทันที

“โถ! นี่กว่าจะถึงก่อนฝนตกเสียอีก เฮ้อ เพิ่งล้ารถมาแท้ๆ” คนเป็นพ่อบ่น

ส่วนมนตราเอง เธอมองเม็ดฝนที่พากันร่วงหล่นลงมาจากฟ้า เม็ดแล้วเม็ดเล่า ในใจก็อยากจะเปิดกระจกแล้วยื่นหน้าออกไปให้เม็ดฝนที่เย็นฉ่ำนั้นกระแทกกับใบหน้าหวาน แต่พ่อของเธอคงไม่ชอบใจแน่ๆ เธอก็เลยทำได้เพียงแค่จ้องมองมันอยู่อย่างนั้นเนิ่นนาน

ไม่นานนักรถสีดำคันหรูก็ขับเข้าไปยังลานกว้าง ผ่านต้นขนุนยักษ์ที่สูงชันเสียดฟ้า แค่อำตั้นก็พาไปเจอกับผู้ใหญ่อีกสองสามคนโอบแล้ว เบื้องหน้าเป็นบ้านเก่าหลายหลังตั้งตระหง่านอยู่อย่างมีมนตร์ขลัง บ้านใหญ่คือบ้านทางซ้ายมือ เป็นบ้านไม้บะเกา ซึ่งหมายถึงเรือนเก่าแก่โบราณ ทำจากไม้ยกพื้นสูง ด้านบนเป็นชานบ้าน และยกระดับเป็นเต็นในร่ม ซึ่งเต็นนี้เป็นพื้นที่ที่กึ่งเปิดโล่ง ยกกระดานขึ้นสูงกว่าชานเรือนหลังคาแผดเชื่อมติดกันด้วยราวหิน หรือก็คือรางน้ำ ตามแบบฉบับของบ้านโบราณล้านนา

เสาไม้เนื้อแข็งเก่าแก่อายุกว่าร้อยปียังอยู่ในสภาพดี แม้จะผ่านการซ่อมแซมโดยการตีเหล็กยึดกับฐานและเพนทับ บริเวณพื้นที่ฐานที่เคยเป็นดินปูด้วยปูนซีเมนต์ทับฐานเหล็กยึดเสาเรือนเอาไว้อีกชั้นหนึ่ง

โดยสภาพแล้วยังใช้งานได้ แม้จะดูเก่ามากก็ตาม ส่วนเรือนอื่นๆ เป็นเรือนไม้สมัยกลาง¹ และเรือนสมัยใหม่ ปลูกสร้างอยู่ในละแวกพื้นที่เดียวกัน

ทันทีที่สี่ล้อจอดสนิท ประตูหลังเปิดออก หญิงสาวร่างเพรียว ก้าวลงจากรถ ภายในบริเวณนั้นมีผู้คนมากมาย อีกทั้งเต็นท์ผ้าใบที่ถูกหยิบยืมจากวัดกางไว้อยู่เป็นระเบียบ ได้เต็นท์ผ้าใบเป็นเก้าอี้พลาสติกสีสดที่ก็ยังคงหยิบยืมมาจากวัดอีกเช่นกัน จัดเรียงไว้อย่างเป็นระเบียบให้สำหรับแขกหรือต่างๆ ที่มาร่วมงาน ทุกคนล้วนแต่สวมเสื้อผ้าสีดำ ก็แน่ละ ก็นี่มันงานศพของยายทวดของเธอที่เพิ่งจากไปอย่างสงบเมื่อคืนนี้

“มาแล้วหรือลูก” หญิงชราคนหนึ่งเอ่ยทักทายหลานสาวของแก

มันตราหันไปมองก่อนจะเดินไปหา และยกสองมือขึ้นพนมไหว้ สวัสดีอย่างมีมารยาท

“สวัสดิ์ค่ะคุณยาย”

รอยยิ้มหวานของเธอมีเสน่ห์ และแน่นอน มันทำให้คุณยายของเธอรักหลานคนนี้นักเหลือเกิน ก็ด้วยมันตราเป็นเด็กกว้างง่าย ผิดกับนิสัยลูกคนเล็ก แถมยังเรียบร้อยต่างจากพี่สาวคนโตและคนกลางที่วันนี้ติดธุระมางานศพยายทวดไม่ได้ พวกเขาบอกเพียงว่าจะตามมาในอีกสองถึงสามวัน

มือเหี่ยวย่นตามวัยของหญิงชรายกขึ้นรับไหว้อย่างซ้ๆ ใบหน้าย่นยับขยับฉีกยิ้มดีใจที่ได้เจอหลานสาวคนนี้เสียที ต่างจากลูกสาวของแก หรือก็คือแม่ของมันตราที่เดินหอบกระเป๋าทูราคาแพงลงมาพร้อม

¹ เรือนล้านนาสมัยกลาง หมายถึง เรือนไม้แบบล้านนาที่บันไดจะถูกย้ายไปไว้ในตัวบ้าน บ้านจะมีดิดิดกว่าเรือนไม้ปะเก๋ ซึ่งจัดเป็นเรือนล้านนาสมัยเก่า

ด้วยคำพูดเกมหยอกเชิงว่า น้อยใจที่แม่ของตัวเองเหมือนจะรักหลาน
มากกว่าลูกเสียอีก

“ແໝ ຍາຍຄິດຖິ່ງຟານເລື້ອເກີນະຕະ”

ว่าเสร็จก็หอบของไปหลบฝนเสียก่อน ก็ด้วยกลัวว่ากระเป๋าน้ำ
ของเธอจะเป็นรอยน้ำแล้ว

“ສວັສດີຮັບຸ່ນແມ່” ພ່ອຍໄຊຍະນຸ່ມພ້ອມກັບຍົກມືໄວ້ສວັສດີ
ตามมา

ยายรับไหว้และรีบบอกให้ทุกคนไปพักผ่อนให้หายเหนื่อยจาก
การเดินทางเสียก่อน

2

บอกลา

หญิงสาวร่างบางเดินเข้ามายังห้องนอนใหญ่บนเรือนไม้
ปะเก๋าของยายทวด ภายในห้องของใช้ทุกอย่างถูกเก็บไว้อย่างเป็น
ระเบียบ แม้ไม้จะดูเก่า แต่ทุกอย่างสะอาดสะอ้าน ไม่มีแม้แต่ฝุ่นผงสัก
นิด หรือใยแมงมุมสักสาย ร่างไร้ลมหายใจที่จากไปอย่างสงบเมื่อคืน
นอนนิ่งอยู่บนเตียงไม้ที่ปูด้วยพุกยัดนุ่น ใบหน้าเหี่ยวยุบเกิดจากการ
ผ่านร้อนผ่านหนาวมากกว่า 106 ปี แม้อย่างนั้นก็เปี่ยมไปด้วยความ
เยือกเย็น

มนตรานั่งพับเพียบก้มลงกราบบนเท้าเย็นซีดเผือด รอย
เส้นเลือดที่ตอนนี้เป็นเส้นสีดำอมเขียวจุดขึ้นมามากมายจนที่ทำงาน
เยอะและเดินบ่อย น้ำตาใสๆ ของมนตราคลออยู่ที่เบ้าตาลมของเธอ
แม้เธอจะมาไม่ทันดูใจยายทวด แต่ถือว่าเธอได้มาบอกลายายทวด
เป็นครั้งสุดท้าย ก่อนร่างอันไร้วิญญาณนี้จะถูกนำไปไว้ในโลงศพ

“หม่อนจำ มंत्रามาส่งหม่อนไม่ทัน สิ่งใดที่มนตราเคยทำ
ไม่ดีกับหม่อน ทำให้หม่อนต้องเหน็ดเหนื่อยทั้งกายและใจ มंत्रา
ขอโทษกรรมกับหม่อนด้วยนะคะ”

ว่าจบสาวเจ้าก็ก้มลงกราบอีกครั้ง ยายที่ยืนรออยู่ข้างหลังก็ถึง
กับกลืนน้ำตาไว้ไม่อยู่ แม้ยายจะเหมือนคนที่เข้มแข็ง เพราะหลังจาก

ยายทวดสิ้นใจไม่มีน้ำตาออกมาสักหยด แกบอกกับคนอื่น ๆ ว่า ยายทวดท่านไปดีแล้ว เหมือนกับที่ท่านเคยบอกไว้กับยายว่า ยายทวด จะอยู่ที่แค่ 106 ปีเท่านั้นละ หลังจากนั้นก็จะไปแล้ว ตอนที่ได้ยินยาย ก็คงคิดว่ายายทวดแค่อำเล่น แต่สุดท้ายแกก็จากไปเมื่อวันที่ยุครบ 106 ปีพอดีพอดี

“ยายจ๋า”

มันตราหันไปมองยายที่เริ่มสะอึกสะอื้น หญิงสาวขยับตัวลุกเดิน ไปทอดร่างเล็กๆ ของยายเบาๆ อายุอานามยายตอนนี้ก็ไม่ใช่หนุ่มแล้ว เช่นกัน 71 ปีแล้ว ส่วนพ่อและแม่ของมันตราก็เข้าไปกราบศพต่อจาก เธอ

“แม่เป็นบอกละลู่ว่าจะไปตอน 106 ยายก่อนนะจ๊ะ เป็นว่าเป็น จะอยู่ถึงต๊ะเอ๊ยะ” (แม่ท่านบอกแล้วว่าไปตอนอายุ 106 ยายก็ไม่ เชื้อ ท่านบอกว่าอยู่ถึงแค่นี้แหละ)

เสียงเล็กแหบสะอื้นพร้อมกับมือเหี่ยวหยาบยกขึ้นปาดน้ำตา ตัวเอง

“ว่าจะบะให้ละหนา” (ว่าจะไม่รู้จะให้ละนะ)

สิ้นเสียงสะอื้นแกก็บ่นกับตัวเอง ก็แกคิดว่าทำใจได้แล้ว แต่พอ เห็นหลานรักมาไหว้ศพแม่ของแก แกก็เกิดน้ำตาแตกขึ้นมาเสียได้ เสีย เริงแถมหมดเลยกว่า ก่อนจะยิ้มออกมาอย่างปลอบใจตัวเอง

“ยายก็อยู่กับหนูนานๆ นะ” หลานสาวบอกด้วยน้ำเสียง ออดอ้อน

ยายพลอยยิ้มไม่หุบเลย แกพยักหน้าให้เธอครั้งแล้วครั้งเล่า ก่อน ที่จะให้พวกลูกหลานผู้ชายเข้ามาจัดการเรื่องโลงศพต่อไป

พอเวลาล่วงเลยจนดึกแล้ว ฝนที่เทกระหน่ำลงมาเมื่อตอน บ่ายแก่ๆ ก็หยุดหมด ทิ้งไว้ก็แต่ร่องรอยของน้ำขัง ทางเจ้าภาพจึง

อำนวยความสะดวกให้แขกทุกคนโดยการหาทรายและหินมาถมแอ่งน้ำขัง ให้พอเดินแล้วไม่กระเด็นไปเลอะผ้าขึ้นหรือสายกางเกงของพวกเขาเท่านั้น และแม้จะเป็นงานศพ แต่บรรยากาศรอบๆ ก็ไม่ได้เงียบเหงาอย่างที่คิด ด้วยพิธีศพถูกจัดแบบเรียบง่าย แยกห้องในงานวันแรกนี่ก็เป็นคนบ้านใกล้เรือนเคียงทั้งนั้น วงเหล้าถูกตั้งตั้งแต่สายแล้ว ทีมแม่ครัวก็ทีมญาติๆ นี่แหละที่ช่วยกันทำอาหารเลี้ยงคนในงาน

พอตกดึกชาวบ้านก็มาร่วมฟังพิธีสด คืนนี้มีข้าวต้มทรงเครื่องเลี้ยงคนที่มานอนเฝ้าศพ และไหนจะเลี้ยงกลุ่มที่มาตั้งวงเล่นไพ่ ไฮโล และวงหมากรุกของกลุ่มผู้สูงอายุอีก ทำให้คืนนี้งานศพยาวทอดไม่เหงาเลย

ทางด้านมนตรา หลังจากจบพิธีสดศพ พ่อและแม่ของเธอก็แยกออกไปนอนโรงแรมที่จองไว้เพราะแม่ของเธอเป็นคนรักสบาย จะให้มานอนที่นอนยัดหนุนหรือนอนกับพื้นก็กลัวจะลำบาก ส่วนพ่อของเธอก็ต้องตามแม่ไป แต่มนตรายืนยันว่าอยากจะนอนอยู่เป็นเพื่อนยาย เนื่องจากไม่ได้เจอกันนานแล้ว มีเรื่องมากมายอยากจะเล่าสู่กันฟัง เยอะแยะเสีย

“พี่มนตรา มาอาบน้ำกันเถอะ”

กลุ่มสาวๆ ที่เป็นญาติพี่น้องกันต่างชวนกันไปอาบน้ำ ด้วยว่าประการแรกม่ายยทวดจะเป็นคนใจดี แต่แก่ก็ได้เสียชีวิตไปแล้ว ลูกหลานหลายคนก็กลัวว่าจะเจออะไรแปลกๆ เพราะยายทวดก็เป็นที่น่าขนลุกตามทางด้านสิ่งลึกลับต่างๆ อีกทั้งยังมีเรื่องเล่ามากมาย ที่เมื่อพอเล่าไปแล้วก็ถึงกับขนหัวลุกเสียวละ

“จ๋า” มนตราตอบเสียงใส

ประการที่สองก็คือ เนื่องจากเรือนไม้ปะเก่าไม่นิยมมีห้องน้ำบนตัวบ้าน ห้องน้ำและบริเวณอาบน้ำจึงตั้งอยู่นอกตัวบ้านไม้ แยกออกไปห่างจากครัวไฟนิดหน่อย โดยมีบ่อน้ำเก่ากั้นอยู่ ในอดีตพวกเธอต้อง

สาวน้ำจากบ่อน้ำขึ้นมาใส่ถัง ก่อนจะหามมาเทลงที่โถงใหญ่บริเวณ
ลานปูน ซึ่งเมื่อก่อนเคยตีรั้วไม้ไผ่กันให้พอลับตาคน แต่ไม้ไผ่ที่สานต่อๆ
กันมักจะมีช่องว่างให้พวกถ้ามองส่องเข้ามาดูสาว ๆ นุ่งกระโจมอกอาบ
น้ำ ยายทวดจึงสั่งให้เปลี่ยนมาเป็นก้ออิฐบล็อกสีเทาขึ้นตั้งเป็นรั้วกัน
เปลี่ยนโถงเป็นบ่อซีเมนต์กลมสำหรับใส่น้ำแทน และแทนที่จะต้องสาว
น้ำขึ้นมาก็เปลี่ยนมาเป็นตักกอน้ำขึ้นมาจากบ่อซีเมนต์เลย

“โคะ คนหยั่งมานัก” (โห คนทำไมเยอะจัง)

ยายถึงกับอุทานเมื่อเห็นกลุ่มสาว ๆ พวกกันมายืนรอ แกลงก็ไม่ได้ว่าอะไรต่อ รีบเร่งจัดเตรียมผ้าถุงอาบน้ำให้มันตราและหลานสาว
คนอื่น มือหนึ่งหยิบขันและตะกร้าใส่สบู่น้ำให้มันตราเตรียมไปด้วย
ก่อนสาว ๆ จะพากันถอดเสื้อผ้า นุ่งผ้าถุงกระโจมอกเดินลงมาจากเรือน
ทางด้านหลัง นับจำนวนคนแล้วตอนนี้ก็ไม่ต่ำกว่าสิบคน เสียงเจี๊วจ๊าว
ดังอยู่ไม่ให้วังเวง

ไฟจากหลอดไฟนีออนที่ติดตั้งเอาไว้ให้ความสว่างมากทีเดียว
หลังจากเดินเข้าไปด้านในที่บ่อน้ำซีเมนต์ตั้งอยู่ใจกลางบล็อก พวกเธอ
ก็จับจองมุมของตัวเอง ก่อนน้ำชั้นแรกจะถูกสาดโครมลงบนเนื้อสาว
ก็ตามประสาของเด็กสาววัยรุ่น เวลาอาบน้ำเย็น ๆ ก็ะพากันวิ๊ดว้าย
เสียงดัง เพราะน้ำเย็นเฉียบสัมผัสผิวที่ก็พาให้ขนลุกขนชัน

“จะไปหุย!! ก้อยๆ เลอะ!” (อย่าส่งเสียงดัง! เบาๆ น้อยสิ)

เสียงยายดูออกมาจนสาว ๆ ต้องปิดปากขำคิกคัก

“มะค่ามะคีน ไผ่สั่งไผ่สอนหื้อเสียงดัง ฝึบ้านฝึเฮือนเป็นจะดำ
หัวเน่อ” (กลางคั่วกลางคีน ใครสั่งใครสอนให้ทำเสียงดัง ฝึบ้านฝึเรือน
เขาจะดำเอา)

ว่าจบยายก็ตักน้ำขึ้นมาสาดบ้าง ก่อนแกจะยืนสั่นและบ่น
หนาวๆๆ ไม่ขาดปาก ทำเอาสาว ๆ ออดหวัระพาทาที่ของแกไม่ได้
มันตราก็มิให้ยายและเริ่มอาบน้ำบ้าง น้ำเย็นสาดลงบนผิวขาวเนียน

ของเธออยู่เอาผ้าถุงเปียกแนบไปกับทรวงองค์เธอสวย เธอกลั้นหายใจในทันที เหมือนว่าจะช่วยให้หายหนาวได้ แต่ก็ไม่ได้ช่วยอะไรเลย อากาศที่เย็นทำเอาทุกอย่างในตัวตั้งชูชันไปหมด ไม่เว้นแม้แต่ยอดถันของพวกเธอ

“พี่มันตราหั่นดีจัง”

เด็กสาวคนหนึ่งเอ่ยขึ้น เธอเป็นลูกของป้ามาลี พี่สาวของแม่มันตรา เธอชื่อน้องจ๊อบแจ่ง แต่ตอนนี้ป้ามาลีเลิกกับสามี และไปแต่งงานกับชาวต่างชาติ ย้ายไปอยู่เมืองนอกได้หลายปีแล้ว จะกลับมาหาที่เท่า นั้น จ๊อบแจ่งหวังว่าเธอจะได้เจอแม่ของเธอในงานศพยายทวด

“ไม่ห rokok” มันตราปฏิเสธหน้าแดง มือก็หยิบสบู่อื่นมาฟอกตัวแก้เขินไป

“ไม่ห rokokอะไร ดูเอดิ” ว่าไม่ทันขาดคำมือเล็กของเด็กสาวก็จับไปที่บั้นเอวของมันตรา คว้าขึ้นคว้าลงตามสัดส่วนสวยของเธอ

เจ้าของร่างงามสะดุ้งก่อนจะเผลอร้องออกมา มือเรียวยาวขึ้นปิดปากเพราะรู้สึกรู้ว่าเธอจะร้องเสียงดังเกินไปแล้ว

ชั้นน้ำถูกหยิบมาเคาะไปที่หัวของเด็กสาวเบาๆ ด้วยมือของพี่น้องคนอื่นๆ

“รีบอาบน้ำเร็วๆ หนาวก็หนาว ยังจะเล่นอีก”

บรรยากาศเปลี่ยนมาเป็นสนุกสนานเช่นเคย สาวๆ ทั้งอาบน้ำไป ร้องเพลงไป แถมยังพูดจาท้าทายหน้าตาดีหลายๆ คนในงานศพอีกด้วย เล่นเอายายห้ามทัพแทบไม่ไหว จึงปล่อยเลยตามเลยเสีย เพราะบรรยากาศที่จะได้มาพบปะกันแบบนี้ก็หาไม่ได้ง่ายๆ เสียด้วยสิ

ลมเย็นเริ่มพัดโชยมาจนรู้สึกได้ เมื่อกระทบบนเนื้อเยื่อก็ทำเอาขนลุกขนชัน ท้องฟ้าเริ่มครึ้มมาอีกครั้ง ฟ้าที่เปิดจนกระทั่งเห็นกลุ่มดาวเมื่อตอนหัวค่ำตอนนี้ถูกบดบังด้วยเมฆดำทะมึน คืนนี้ฝนคงจะลงเม็ดมาอีกระลอกเป็นแน่ ยายขอตัวขึ้นไปบนเรือนก่อน ด้วยเพราะทน

อากาศหนาวไม่ค่อยไหว ปล่อยให้สาว ๆ อาบน้ำกันสนุกสนานต่อไป

เมื่อปิดน้ำออกจากชายผ้าถุงพอให้หมด สาว ๆ ก็ค่อย ๆ
ทยอยกลับไปที่เรือนนอนของแต่ละคน มันทราเป็นคนสุดท้ายที่เหลือ
อยู่ แม้จู้บแจงจะคะยั้นคะยอว่าจะเดินกลับด้วยกัน แต่เหล่าลูกพี่
ลูกน้องคนอื่น ๆ ก็ลากจู้บแจงกลับไปก่อนจนได้ มันทราหยิบตะกร้า
และตรวจดูรอบ ๆ บ่อซีเมนต์ว่ามีใครลี้มอะไรไว้หรือเปล่า เมื่อแน่ใจ
แล้วจึงหันหลังออกมายังทางเดินเพื่อเตรียมตัวกลับ

แต่แล้วชั่ววูบหนึ่งแสงไฟสีแดงก็ปรากฏจากที่หนึ่งไกล ๆ ผ่าน
หางตาของเธอไปแค่แวบเดียวเท่านั้น มันทราหันขวับตามไป พยายาม
กวาดสายตามองไปรอบ ๆ ตอนนั้นเองที่ใจหายวาบลงไปถึงช่องท้อง
แสงสีแดงเพลิงสองดวงลอดผ่านเงาไม้มีดสนิทยคล้ายดวงตาคู่หนึ่งจับ
จ้องมองมายังเธออยู่เนิ่นนาน สาวเจ้ารีบจำ้อออกจากลานอาบน้ำ
ไม่แม้แต่จะหันกลับไปมองทางด้านหลัง มุ่งตรงขึ้นบันไดเรือนไม้บะเกา
ในทันที สาวเท้าเข้ามาในเรือนนอนของยาย ก่อนจะปิดประตูเสียงดัง
‘ปัง’ ทำเอายายที่ออกมานั่งคุยกับญาติ ๆ คนอื่น ๆ ที่เต็นด้านนอกต้อง
เดินมาดู

“มันทรา อาบน้ำเสร็จจะกำลูก” (มันทรา อาบน้ำเสร็จแล้วเหรอ
ลูก) ยายเคาะประตูเรียก

“คะยาย” หลานสาวในห้องขานรับ

“ปิดประตูเถื่อนก้อย ๆ กำอีหล้า” (ปิดประตูเรือนเบา ๆ หน่อยสิ
ลูก)

“ขอโทษคะยาย”

มันทรากล่าวขอโทษแม้ว่าตอนนี้ใจเธอจะเต้นโครมครามอยู่
ก็ตาม มือเรียวกุมหน้าอกข้างซ้ายเอาไว้เหมือนกลัวว่ามันจะเต้นแรง
เกินไปจนกระเด็นออกมาด้านนอก ไม่นานสาวเจ้าก็ตั้งสติได้ เธอกวาด

สายตาไปมองรอบๆ ห้องที่เงียบและปลอดภัยแห่งนี้ ตู้เรือนไม้ของยายตั้งอยู่มุมห้องเพียงตู้เดียว ข้างๆ มีหีบไม้ใบใหญ่สำหรับใส่ผ้าลินินของแก เตียนนอนไม้สักหลังใหญ่เก่าแก่ที่ถูกใช้มานานกว่า 70 ปี พอมีร่องรอยให้เห็นว่าถูกใช้งานอยู่บ้าง แต่ก็ยังคงเป็นเตียงไม้ที่สวยงามอยู่เช่นแต่ก่อน

มันตราเดินออกจากประตูไปยังกระเป๋าดูหนังเดินทางใบใหญ่ของเธอเพื่อหาเสื้อผ้าสำหรับสวมนอน ของใช้ต่างๆ วางไว้บนชั้นไม้ของยาย กระเป๋าหนังใบใหญ่หันแยกออกจากเตียงนอนตามความเชื่อ มันตราใช้เวลาไม่นานในการสวมชุดนอน แต่ใช้เวลาอีกกว่า 10 นาทีกับการใช้น้ำมันและน้ำอบทาตัว ไม่แปลกถ้าตัวของเธอจะมีกลิ่นหอมของแป้งจางๆ เป็นเพราะเธอติดการใช้สิ่งนี้ จนบางทีมันกลายเป็นกลิ่นประจำตัวของเธอไปเสียแล้ว

กลอนประตูถูกเปิดออกก่อนมันตราจะเดินออกไปเพื่อร่วมวงกับญาติคนอื่นๆ

“ไม่ได้เจอกันนานเลย หนูมันตราสวยขึ้นเป็นกองเลยนะลูก”

เสียงญาติผู้ใหญ่ที่คนหนึ่งเอ่ยทักทาย ถ้าให้ไล่เรียงลำดับญาติของเธอแล้วมันตราก็คงจะต้องเป็นลมไปก่อนแน่ๆ ก็เพราะยายทวดมีลูกเยอะ แถมลูกแต่ละคนก็เป็นลูกผู้ใหญ่ บ้างก็ออกเรือนไปอยู่ต่างจังหวัดต่างอำเภอ บ้างก็ผู้ชายแต่งงานเข้าบ้าน เรือนเล็กๆ ใกล้เคียง ก็คือบ้านของลูกสาวยายทวดแต่ละคนนั่นแหละ ส่วนยายของมันตรามีลูกสาวทั้งหมดสามคน ป้ามาลี พี่สาวคนโตแต่งงานกับชาวต่างชาติ ป้ามาลาคนกลางเป็นสาวโสดไม่ได้แต่งงาน แต่ก็ใช้ว่าแถมหน้าตาขี้น้ำขี้เหร่หรือกเพียงแต่ป้ามาลาชอบผู้หญิงด้วยกัน ทุกวันนี้แกอาศัยอยู่ที่เรือนของแกกับเด็กสาวที่คบหาคุ้นกันมาได้หกเจ็ดปีแล้ว ส่วนลูกสาวคนสุดท้ายของยายก็คือแม่มาลัย คุณแม่ของมันตรานั้นเอง

“มะ...ไม่หรอกคะ”

เธอยืมอย่างเงินอายุให้อีกฝ่าย ส่วนหนึ่งก็อายเพราะได้รับคำชม แต่อีกส่วนหนึ่งก็คืออายเพราะจำไม่ได้ว่าอีกฝ่ายชื่ออะไร ก็ด้วยเธอเองสนิทกับยายและยายทวดมาก เรียกว่าหลานรักของทั้งสองท่านเลยเสียแหละ ส่วนใหญ่เวลาที่มาเที่ยวหายายและยายทวดก็จะอาศัยอยู่แต่ในเรือนยาย ไม่ค่อยได้สูงส่งกับใคร แต่ดูเหมือนคนอื่นจะจำเธอได้หมดเลย

“เรียนจบรียังลูก ทำงานทำการอะไร” เธอถามต่อ

“จบปริญญาตรีแล้วค่ะ ก่อนหน้านี้ทำงานเป็นเลขานุการ แต่ว่าลาออกมา ตั้งใจว่าจะเรียนต่อค่ะ”

มันตรงตามความจริง แต่ไม่ได้ลืกลืถึงรายละเอียดงานของเธอเท่าไร ก็เพราะงานที่สมัครไปทำนั้นเป็นบริษัทฯใหญ่ แต่เหมือนจะไม่ได้สวยงามอย่างที่เธอคิด เลขานุการของประธานอาจจะเปลืองตัวเกินไป เพราะหลังจากที่ถูกเจ้านายของเธอพัดสะฟางองงามนี้ เธอก็ตัดสินใจลาออกทันที โดยไม่ได้บอกถึงเหตุผลที่แท้จริง บอกเพียงแค่ว่าอยากออกไปเรียนต่อเท่านั้น

“อ้อ เหมอลูก ดีแล้วคิดเรื่องเรียนต่อ เดี๋ยวนี้จบปริญญาตรีมันได้เงินเดือนน้อย”

อีกฝ่ายปราศรัยตามประสาชาวบ้าน ก่อนจะวกไปคุยเรื่องลูกๆ ของตัวเอง และเปรียบเทียบกันไปมา เล่นเอามันตรายืมเจ๊จนๆ ไปเหมือนกัน

เวลาล่วงเลยไปจนเกือบเที่ยงคืนแล้ว หลายนๆ วงก็แยกย้ายกันกลับไปนอน ก็จะเหลือเพียงวงเหล้าและวงไฟที่ยังคงสนุกรสนานกันอยู่ ไม่ให้งานเงียบเหงา ยายและมันตรากลับมานอนยังเรือนนอนเล็ก ห้องนอนประจำของยายที่ตั้งอยู่ข้างๆ กันกับเรือนนอนยายทวดนั้นแลภายในห้องนอนสะอาดสะอ้านตามประสาคนรักความสะอาด ฟูกที่นอนของยายเป็นแบบสมัยใหม่ ก็พ่อของมันตราซื้อให้เพราะเห็น

ที่นอนยายเก่าแล้ว ตอนแรกก็ว่าจะซื้อให้ทั้งยายและยายทวด แต่ยายทวดเกษอบที่นอนแน่นๆ อย่างฟูกยัดนุ่น แก้วว่าฟูกนุ่นแกนนอนสบายดีแล้ว เลยยืนยันว่าจะไม่เปลี่ยน ส่วนยายชอบที่นอนนุ่มๆ พ่อจึงจัดแจงหาซื้อห่อดีมาเปลี่ยนให้แทน

เสียงนาฬิกาแขวนโบราณส่งเสียงร้องเตือนว่าบัดนี้เวลาล่วงเลยไปกว่าเที่ยงคืนแล้ว ยายที่เพิ่งสวดมนต์เสร็จค่อยๆ ล้มตัวลงนอน มั่นตราก็เช่นกัน แม้ปกติแล้วตอนอยู่ที่บ้านเธอไม่เคยสวดมนต์ก่อนนอนเลยสักครั้ง แต่พอมานี่นี่มันตราเลือกที่จะสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยบทต่างๆ ท่องนะโม 3 จบ และบทแผ่เมตตาเท่านั้น ยายเอื้อมมือขึ้นไปปิดโคมไฟบนหัวนอน ภายในห้องมืดลงทันที จะมีก็แต่แสงไฟด้านนอกที่ลอดผ่านบานกระຈກຢາເນື້ອหน้าต่างไม้เก่าเท่านั้น

“ฝันดีนะคะ” มันตราบอกอย่างเคยชิน

ไม่นานสติก็เริ่มหลุดลอยไปอย่างช้าๆ เพราะอ่อนเพลียจากการเดินทางมาทั้งวัน ประกอบกับต้องแหวะทักทายแขกต่างๆ เปลือกตาที่หนักอึ้งปิดลงมาอัตโนมัติ เสียงลมหายใจที่ยาวเป็นจังหวะทำเอามือยหลับไปอย่างรวดเร็ว ก่อนที่เสียงหนึ่งจะดังขึ้นมาจนเธอสะดุ้งตื่น

“กรรรร!!”

“กรรรรรรรรรร!!”

“ยายจ๋า!! เสียงอะไร!!”

พอมันตราลืมตาตื่นขึ้นมาได้ก็คว้ามือเล็กของยายไว้แน่น ก่อนจะลุกขึ้นมานั่งและขยับไปใกล้ยายมากขึ้น

ยายเองที่ตกใจพอกันลุกขึ้นปลดบหลานสาว เสียงร้องคำรามของสัตว์ใหญ่ดังอยู่ไม่ขาด ก่อนมันจะเงิบเสียงไปเมื่อยายเปิดไฟบนหัวนอน และคว้าเอาสร้อยพระองค์เล็กของแกสวมให้มันตรา

“จะไปตักลูก บะหมี่อะหยังๆ” (อย่าเพิ่งไปตักลูก ไม่มีอะไร

หรือกฯ)

หญิงสาวพยักหน้ารับคำก่อนจะมองไปรอบๆ ห้องนอน แสงไฟจากโคมไฟหัวนอนพอให้มองเห็นว่าทุกอย่างในห้องสงบดี

“นอนก่อน พูกก้อยแหม่ด้วยกัน” (นอนก่อนเถอะ พู่งนี้ค้อยว่ากันใหม่)

“คะยาย”

มันตราตบอย่างว่าง่ายก่อนจะทิ้งหัวลงกับหมอน ตอนนี้อยายเลือกจะเปิดไฟที่หัวนอนเอาไว้ก่อน เหยื่อเม็ดโตผุดออกทั้งตัว จะให้ข่มตาหลับได้ยังไงกันเพราะได้ยินเสียงคำรามแบบนั้น

ยายลุกขึ้นสวดมนต์อีกครั้งก่อนจะใช้มือเล็กของแกปาดไปที่สันเท้าของตัวเอง แล้วถูตรงหน้าผากหลานรักตามความเชื่อ ไม่ว่าจะอะไรก็ตามแล้วแต่ นั่นคือวิธีที่ยายเลือกทำ

ท่ามกลางความเงิบงัดของคืนนี้ มันตรามอยหลับไปอีกครั้ง แต่แล้วเสียงคำรามนั้นก็ดังขึ้นอีก คราวนี้ดังอยู่ใกล้เหลือเกิน แต่ไม่ใช่ห้องนี้ ไม่ใช่เสียงจากในห้องนอนที่เธอนอนอยู่ แต่มันดังมาจากฝั่งตรงข้าม สาวเจ้าพยายามข่มความกลัวไว้ก่อนจะรับรู้ได้ว่า...

“กรรรร”

“กรรรรรรรรร!!”

เสียงนั้นโหยวน เยือกเย็น ยิ่งฟังก็ยิ่งรู้สึกได้ถึงความเศร้าโศกเหมือนความเจ็บปวดเข้าไปเกาะกุมจนถึงชั่วหัวใจ น้ำตาค่อยๆ เอ่อออกมาช้าๆ ในดวงตาใสของหญิงสาว แม้อยากจะลองลุกไปดู แต่ใจก็ไม่กล้า เธอจึงรีบยกมือเรียวขึ้นปาดน้ำตา สวดแผ่เมตตาในใจอยู่เพียงลำพัง ตอนนั้นเองที่เสียงคำรามเงิบไปอีกครั้ง มันตราจึงมอยหลับไปจนกระทั่งรุ่งเช้า

3

เรื่องเล่า

เสียงของนกกาเหว่าดังแซมเสียงร้องแหลมเล็กของนก
กระจิบสื่อน้ำตาลอ่อนที่เกาะอยู่บนกิ่งไม้ ร้องหวงรังอยู่อย่างนั้นมาหลาย
ชั่วโมงแล้ว ด้วยว่าที่ผ่านมานี้ไม่ค่อยมีใครมารบกวนที่บ้านมากนัก แต่
งานศพใหญ่ของยายทอดทำให้มีแขกเหรื่อมากมายแวะมาทั้งช่วงงาน
และร่วมแสดงความเสียใจ โดยเฉพาะโรงครัวไฟที่มีเสียงพูดคุย
เจียวจาวดังพร้อมไปกับเสียงมีดคมกริบสับลงบนเขียงไม้มะขามขนาด
ใหญ่เป็นจังหวะ

หญิงสาวยังคงนอนหลับอยู่บนเตียงใหญ่ในห้องนอนเล็กบน
เรือนไม้ปะเก๋ แสงแดดส่องผ่านกระจกผ้าเหนือหน้าต่างหวนอนสาด
ลงบนที่นอนนุ่ม ทำให้เตียงหลังนี้อบอุ่นต่างจากอากาศเย็นภายนอก
มันตราพลิกตัวก่อนเปลือกตาสีอ่อนจะขยับนิดๆ เหวบางบิดชี้เกี่ยวบน
ที่นอนอย่างเชื่องช้า นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนลืมขึ้นมองเพดานไม้อยู่อย่าง
นั้น เพราะอากาศค่อนข้างเย็น ยากเหลือเกินที่เธอจะลุกขึ้นจากที่อบอุ่น
เช่นนี้

เสียงเปิดประตูดังขึ้นก่อนหญิงชราเจ้าของห้องจะเดินเข้ามาใน
ชุดผ้าฝ้ายทอมือสีดำ ผมที่หงอกขาวหมดแล้วถูกมวยขึ้นสูง เท้าที่เบา
เหมือนเท้าแมวอย่างอย่างซ้าๆ มาที่เตียงไม้เพื่อปลุกหลานสาว ร่วงเล็ก

นั่งลงบนเตียงจังหวะเดียวกับที่หลานสาวขยับตัวมากอดเอวเล็กของผู้เป็นยายเอาไว้ มือเหี่ยวของแกลูบบนมือนุ่มของมันตราไปมา

“ลูกละกำ” (ตื่นแล้วหรือ)

“คะยาย...หนาวจัง”

มันตราตอบพร้อมกับลูกขึ้นกอดร่างเล็กนั้นหลวมๆ ตัวของยายมีกลิ่นธูปจางๆ จนมันตราเองต้องเอ่ยทัก “ยายไปไหนมาหรือคะ”

“ไปไหว้ศาลพ่อปู่สมิงตาไฟมาหยะ” (ไปไหว้ศาลพ่อปู่สมิงตาไฟมานะ) ยายตอบเพียงแค่นั้น

“พ่อปู่สมิงตาไฟหรือคะ” มันตราถามซ้ำ เพราะเธอเองแม้จะมาเที่ยวที่นี้อยู่หลายครั้ง แต่ก็ไม่เคยได้ยินชื่อนี้มาก่อน หญิงสาวขยับลงมานั่งกับพื้น เยมองยายของเธอด้วยความอยากรู้

“ศาลเก่าแล้ว กูี้เดื่อหม่อนเป็นจะหื้อไปไหว้เดื่อนละเดื่อ แต่บ่าเดวบะค่อยมีแสงละ ก่อเลยบะได้ไปเพ่วไปผางซักเดื่อ หนุ้าฮกอุ๊ก ยาย ก่อเลยหื้อคนไปเพ่วตะเจ้า ก่อเลยลวดไหว้เลย” (ศาลเก่าแก่แล้ว ทุกที่ยายทวดจะให้ไปไหว้เดื่อนละครั้ง แต่เดี๋ยวนี้น้อยมีแสง ก็เลยไม่ได้ไปทำความสะดวก หนุ้าก็ขึ้นรกไปหมด ยายก็เลยให้คนไปตัดหนุ้าทำความสะดวก และไหว้ไปด้วยเลย)

ระหว่างที่เล่าให้ฟังแกก็ลูบหัวหลานสาวตรงหน้าไปพลาง

“เพราะเราไม่ได้ไปไหว้ท่าน ท่านก็เลยโมโหหรือคะ” หญิงสาวถามออกไปอย่างซื่อๆ

ยายขำออกมาน้อยๆ

“ท่าจะเป็นจะอันนะกำ” (สงสัยจะเป็นแบบนั้นละมัง)

“ปะ ไปล้างหน้าล้างตาเหี้ย เศวไปจ้วยยายฮับแขก” (ปะ ไปล้างหน้าล้างตาซะ เดียวจะได้ไปช่วยยายต้อนรับแขก)

ยายว่าก่อนจะดับไปทีบ่าเล็กของมันตราเบาๆ เชิงเร่งให้สาวสวยลุกไปจัดการตัวเองเสีย ก่อนที่แกจะเตรียมตัวเพื่ออาบน้ำล้างตัวอีกครั้ง

เข้านี้แขกเหรื่อมากมายเดินทางมาไหว้ศุภยាយทวด ด้วยเพราะสมัยที่แกยังมีชีวิตอยู่มีผู้คนนับหน้าถือตาเป็นอย่างมาก ว่ากันว่าหลายๆ คนนับถือแกเพราะแกมีเวทมนตร์คาถา มองเห็นภูตผีและติดต่อสื่อสารกับวิญญาณต่างๆ ได้ ถึงอย่างนั้นแกก็ไม่ใช่คนทรงที่จะให้วิญญาณต่างๆ ใช้แกเป็นสื่อ แต่แกจะมองเห็นเป็นตัวเป็นตน และสื่อสารโดยการบอกกล่าวจากปากของแกแทน

กินเวลามายาวแก่ๆ แล้วที่มันตราเป็นต้อนรับแขกเหรื่อ หน้าทีของเธอคือทำทุกอย่างที่ใครก็ตามร้องขอและไม่ร้องขอ ไม่ว่าจะเป็นคนเสิร์ฟน้ำ เสิร์ฟอาหาร รวมไปถึงสวัสดิ์พุดคุยกับแขก และแจกธูปสำหรับไหว้ศพให้แขกด้วยเช่นกัน

มันตราเดินลงจากเรือนมาพร้อมกับถาดสำหรับเสิร์ฟน้ำ วางมันลงซ้อนกับถาดอื่นๆ และทรุดตัวลงนั่งบนแคร่ไม้ไผ่ด้านหลังโรงครัว เหล่าแม่ครัวที่ทำอาหารเลี้ยงแขกในตอนนั้นก็ยังไม่ได้พักเช่นกัน

“เหนื่อยมัยลูก มันตรา” กลุ่มแม่ครัวเอ่ยถามเธอ บ้างก็ยื่นน้ำหวานเย็นๆ ให้เพื่อคลายเหนื่อย ก็เธอเล่นวิ่งวุ่นทำงานเลยนี่นา ต่างไปจากหลานคนอื่นๆ ที่เหมือนแค่มาร่วมงานเฉยๆ

“ขอบคุณค่ะคุณน้ำ เหนื่อยนิดหน่อยค่ะ แต่ไม่เป็นไร” เธอรับน้ำหวานมาจิบช้าๆ ความหวานของมันทำให้สดชื่นขึ้นมาในทันทีทันใด อาจเพราะอากาศที่ร้อนอบอ้าว ช้าด้วยเมฆสีเทาก่อตัวขึ้นมาจากทางภูเขา ชะรอยว่าคืนนี้ฝนคงกลับมาอีกระลอก

“พักก่อนก็ได้ ให้คนอื่นทำบ้าง เดี่ยวเป็นลมเป็นแล้ง”

น้ำสาวบอกก่อนที่แกจะหันไปปรุงเครื่องแกงยังเลสำหรับเลี้ยงแขกในมือเย็นต๋อ กลิ่นหอมของมันโชยอบอวลจนน้ำลายสอ ก็ขึ้นชื่อว่าเป็นแม่ครัวมือหนึ่งของบ้าน แม้แต่ยายทวดเองยังไว้วางใจให้แกทำกับข้าวให้กินทุกๆ วัน

มันตรามองเครื่องเทศและเครื่องปรุงมากมายที่แกบรรจุใส่ลง

ในหม้อใหญ่สำหรับเลี้ยงคนทั้งงาน ถึงแม้ว่าเธอเองจะไม่ค่อยรู้จักว่าพวกมันคืออะไรก็ตาม

“พืมนตรา พืมนตรา เมื่อคืนพี่ได้ยินเสียงพ่อบุญเธอ” เสียงเจื้อย-แจ้วมาจากเด็กสาวนามจวบแจจคนเดิม ถ้าสังเกตก็จะได้ยินชื่อของเธอออกมาจากปากหลายๆ คนในงาน แต่ก็หาใช่เพราะทุกคนเรียกหาไม่ แต่เพราะจวบแจจเป็นเด็กชน เธอมักจะวิ่งเล่น หรือไม่ก็กวณคนนั้นที่คนนี่ที่ จนกระทั่งโดนเอ็ดและไล้ให้ไปเล่นที่อื่น สุดท้ายเธอก็มาจบที่ในครัวแห่งนี้

มนตราหันไปหาต้นเสียงที่จู่ๆ ก็ผลุนผลันเข้ามาจนเธอตกอกตกใจ ก่อนหญิงสาวจะพยักหน้าตอบน้อยๆ

“จวบแจจก็ได้ยินเธอ”

เด็กสาวตัวเล็กส่ายหน้าปฏิเสธทันที “เสียงนะเธอคะ ไม่ได้ยินหรอก แต่ไปได้ยินพวกคุณตาคุณยายเขาพูดกัน แถมเมื่อเข้าอุยก็ให้คนหาของเช่นไห้วเดินขึ้นไปไห้วศาลเสือกกันแต่เข้าเลย” จวบแจจเล่าก่อนนำสาวจะหันมาตีที่แขนเด็กน้อยเบาๆ เชิงว่าห้ามพูดอะไรเลอะเทอะ

“เรียกดีๆ ศาลพ่อบุญสมิงตาไฟ เรียกชื่อท่านไม่ถูก ระวังนา...”
นำสาวจวบแจจ

เด็กน้อยรีบปิดปากตัวเองเหมือนกับว่าเธอพูดอะไรไม่ดีไปแน่ๆ มีหวังคืนนี้เธออาจจะเป็นรายต่อไปก็ได้ เด็กสาวมองซ้ายที่ขวาที่ก่อนจะพูดแก้ให้ชื่อนั้นถูกต้อง ว่าจบแล้วกลุ่มแม่ครัวคนอื่นๆ ที่พอพวกหล่อนได้ยินเรื่องที่ทั้งสามคนคุยกันก็ต่างเดินเข้ามาล้อมวงเพื่อพูดคุยกันถึงประเด็นต่างๆ โดยมีป้าหล้า หนึ่งในแม่ครัวอาวุโสที่อายุเยอะที่สุดเริ่มเป็นคนเปิดประเด็นก่อน

“แต่จะว่าก็ว่าเถอะนะ...แม่ป้าเคยเล่าให้ฟังว่าสมัยเด็กๆ นะ อุยมอญแกเคยโดนผีเอาไปซ่อน” ป้าหล้าพูดเหมือนกระซิบ

เหล่าแม่ครัวและเด็กๆ คนอื่นๆ มานั่งล้อมวงรอฟังป้าห้ำหั่นเล่าต่อ เสียงในครัวเงียบลงจนได้ยินเสียงถ่านไม้แตกดังเปรี้ยะๆ เพราะถูกไฟสีแดงเพลิงเผาอยู่ในเตาอั้งโล่เก่าที่ใช้มานานกว่า 50 ปี

“วันนั้นนะ บอกเลยนะว่าหลังจากอุ้มมอญหายไปได้สักชั่วโมง ฟานี้ดำมืดมาเลย อย่างกับตอนหกโมงเย็นหรือทุ่มหนึ่งอะไรอย่างงั้นเลยนะ”

ป้าห้ำหั่นไปออกท่าไป เสียงกึกกวดำลงทำให้เรื่องเล่าของแกฟังแล้วชวนให้ขนลุกตาม

“พ่อใหญ่เนี่ยแกก็ไปเกณฑ์คนมาช่วยหา แถมไปถามหมอผีที่หมู่บ้านข้างๆ เขาก็ว่าเป็นผีป่า ผีนี้ดุมาก บอกยังงี้ๆ ก็เอาอุ้มมอญไปให้ได้ พ่อใหญ่เลยเชิญท่านมาทำพิธี แรกๆ ก็เหมือนฟ้าจะเปิดนะแต่อยู่ดีๆ ฟ้าผ่าเปรี้ยง!!! ดังจนรู้สึกได้เลยว่าผืนดินสะเทือนเลื่อนลั่นไปหมด พ่อหมอแกถือมีดหมอเดินดุ่มๆ เข้าไปในป่า แต่เชื่อกันว่าแกไม่เคยเดินกลับออกมาอีกเลย”

เด็กสาวฟังแล้วก็เริ่มกลัว ป้าห้ำหั่นขยับเข้ามานั่งใกล้ๆ มंत्रามากขึ้น ส่วนมนตรานั้นฟังอย่างนั้นเงิบๆ บางคนออกความเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวเหล่านี้ว่าเป็นเรื่องที่เคยได้ยินมาเช่นกัน

“เอาแล้วสิ ที่นี้หายไปทั้งอุ้มมอญ หายไปทั้งพ่อหมอ พ่อใหญ่ แกก็ไม่ไหวแล้ว เพราะเกณฑ์คนไปตามหา ก็เดินเรียงแถวหน้ากระดานไล่ไปตามแนวป่าที่พอจะเข้าถึงได้มาหมดแล้ว จนพ่อใหญ่แทบไม่ได้เตรียมรูปเตรียมเทียนไปขอเจ้าป่าเจ้าเขา ขอให้ท่านช่วยตามหาลูกสาวให้ที ก็บนเหล้าไหไก่คู่ กับของเลี้ยงต่างๆ” แกเล่าไปก็ลูบแขนที่ขนลุกชูชันไปพลาง

“จนเช้าวันที่สามเนี่ยแหละ พ่อใหญ่แกเสียใจจนจะล้มเลิกความตั้งใจอยู่แล้ว พอบ่ายสามโมงเท่านั้นละ ลุงเพชรบ้านท้ายนาแกก็วิ่งมาหาพ่อใหญ่ บอกว่ามีคนเจออุ้มมอญนั่งเล่นอยู่ที่ชายป่าโน่น ก็ไอ้ชาย

ปาตี้นเขาที่พ่อใหญ่เอาธูปไปปักขอเจ้าป่าเจ้าเขานั้นละ ฮี๊! พุดแล้ว
ชนลุก!” ป้าหาล้าลูบแขนเขาเพราะชนลุกไม่ยอมหายเสียที ทำเอา
หลายๆ คนนั่งลูบแขนที่ชนลุกชนชั้นไปตามๆ กัน

“แถมอุ้มมอญแกก็อ้วนท้วนสมบูรณ์ดีด้วย ไม่มีแม่แต่รอยยุงกัด
สักตัว หายไปตั้งสามวันนะ คิดดู ก็ต้องมีร่องรอยอะไรบ้างสิ ใช่มั้ยละ
เนี่ย! หลังกลับมาอุ้มแกก็เล่าให้พ่อใหญ่กับคนอื่นๆ ฟังว่าแกละเล่น
ซ่อนแอบอยู่แถวๆ ทุ่งนา แล้วดันไปเจอยายคนหนึ่งเข้า แกว่าทางนั้น
มีต้นมะกอกป่าอยู่ กำลังออกลูกสุกหอมเขียว ยายคนนั้นก็ชวนแกไป
อุ้มมอญแกก็เดินตาม”

“จริงหรือ แกละนั้นมีมะกอกป่าด้วยหรือ อยากกินมะกอกจัง”
เด็กน้อยจื๊บแจงออกความเห็น

มันตราหันมามั้มให้เธอน้อยๆ อย่างเอ็นดู ก่อนจื๊บแจงจะโดน
น้ำสาวตีไปอีกทีเบาๆ

“พุดอะไรยายจื๊บแจง แกล่นั้นไม่ใช่ใครอยากจะไปก็ไปได้นะ ไม่รู้
หรือ” น้ำสาวเริ่มทุอีกคร้ง

จื๊บแจงรีบหันหน้ามาฟ้องมันตราทันที แต่ว่ากันตามตรงมันตรา
เองก็คงช่วยอะไรเด็กน้อยคนนี้ให้รอดพ้นจากเงื้อมมือสาวไม่ได้

“ใช่! ยายจื๊บแจง ตันนั้นก็ตันเดียวกันกับที่ลุงพลไปแขวนคอ
ตายไป” ป้าหาล้าเสริม

“หาวา!! ไม่เอาแล้ว ไม่อยากกินแล้ว!!” จื๊บแจงทำหน้าเหวอ
ก่อนจะงอแงทำเตี้ย

ป้าหาล้าหัวเราะ ปิดมือไปมาเพื่อบอกให้เด็กน้อยเงียบลงก่อน
แล้วจึงเริ่มเล่าต่อ

“อ่าๆ ยังไม่จบๆ เนี่ยพอดแกเดินตามไปก็ไปไม่ถึงต้นมะกอกสัก
ที แกว่าแกเดินจนเดินไม่ไหวแล้ว มองไปข้างหน้าก็มีแต่ต้นไม้รกทึบไป
หมด ส่วนยายแกคนนั้นก็หายไปแล้ว แกร้องเรียกหาใครก็ไม่มีเสียง

อะไรตอบมาลัทธิ อยู่ดีๆ ก็มีมือเหี่ยวๆ เหมือนมือคนแก่มาคว้ามือแกลกไปตามพื้นเรื่อยๆ จนไปถึงปากถ้ำ เหมือนจะลากแกลให้เข้าไปในถ้ำ แกลก็ร้องเสียงดังเลย จนได้ยินเสียงคำรามของพ่อบุสผิงตาไฟดังกึกก้องเลย แกลว่าผืนดินสั่นสะเทือนเลย แกลรู้สึกได้”

ป่าห้ำหั่นเป็นฉากๆ เหมือนกับว่าตัวแกลเองไปยืนอยู่ยังจุดนั้นด้วย

“อู๋มอญแกลว่าเสือตัวใหญ่ยืนมองแกลอยู่ นอนเฝ้าแกลอย่างนั้น ไม่ไปไหน จนแกลเดินไปหาท่าน ท่านก็ไม่มีทีท่าว่าจะทำร้ายแกล มีหน้าซำยังพาแกลเดินไปที่ปลอดภัย แกลไม่ได้บอกนะว่าที่ไหน แต่แกลว่ารู้สึกปลอดภัย แกลยังมีผลไม้หวานๆ ให้แกลกินอีก แกลเล่นกับท่าน จนเหนื่อยเลย ก่อนแกลจะบอกท่านว่าแกลอยากกลับบ้านแล้ว พ่อแกลคงเป็นห่วงแล้ว พ่อบุสผิงท่านก็พามาส่ง จนมาเจอทุกคนนี่ละ”

“เป็นฉัน ฉันคงซอกเป็นลมเป็นแล้งไปแน่ๆ” แม่ครัวคนหนึ่งออกความเห็น ก่อนทุกคนจะถูกขัดด้วยเสียงเล็กแหลมของยายแปง

“โหะ! สู้เขาบะยะก้านกันกะ นังเล่าขวัญไผเหมเหมาะ!” (นี่พวกเธอไม่ทำการงานกันรีไร นังนิทาใครอีกล่ะ!) พอว่าจบเท่านั้น แกลก็ยื่นเท้าเอาท่าตาตุ่ม พวกแม่ครัวบางคนก็รีบกลับไปดูแลงานต่างๆ ต่อ แต่ก็ยังรอฟังอยู่บริเวณเดียวกัน

“เหม ก็เรื่องที่ยายบอกว่าเมื่อคืนได้ยินเสียงเสือนั่นแหละจ้ะ” นางสาวตอบไปตามตรง

ยายถอนหายใจออกมา แกลเดินมาที่นั่งที่แคร่ไม้ไผ่ตัวที่มันทรานั่งอยู่ วินาทีนั้นแม่ครัวและชาวบ้านที่แยกออกไปทำหน้าที่ต่างๆ ก็ทยอยกลับมารอฟังเช่นเดิม

“ยายบะฮู้หนาวาเรื่องดีเป็นเล่ามามันแต่บะแต่ แต่มันจะมีหลายเตื่อตีว่ายายหันเป็นฮู้กับเสือ บะฮู้ว่าตาผาดกะว่าหยังใด แต่เฟ่งผ่อแต่ๆ ก็หายไปละ ยายก่อกะได้ยินว่าบ่อบุสผิงเป็นเกยจ้วยอิมแม่ไว้ เป็นท่า

จะหวังกำ เลยมาลา” (ยายไม่รู้หรอกว่าเรื่องที่เขาล่ากันมานั้นเป็นจริงหรือเปล่า แต่มันมีอยู่หลายครั้งเหมือนกันที่ว่ายายไปเห็นเข้าว่าแม่ท่านคุยกับเสือ ไม่รู้ว่าตาผาดหรือยังไง แต่พอเพ่งมองดีๆ เสือกก็หายไปแล้วยายก็เคยได้ยินแหละเรื่องพ่อปู่สุมิงเคยช่วยแม่ไว้ ท่านก็คงเป็นห่วงมั้ง เลยมายบอกลา)

ว่าจบยายก็วางมือบนตักมันตรา ก่อนจะตบมือลงเบาๆ เชิงเรียกให้เธอมาดูแลแขกหน้าเรือนได้แล้ว

“ปะ ไปเตอะ บะมีอะหยังแล้ว ยายไปบอกกล่าวเป็นละ” (ปะไปกันเถอะ ไม่มีอะไรแล้ว ยายไปบอกกล่าวท่านแล้ว) เอ่ยเสียงนุ่มนวลกับหลานสาวให้เธอสบายใจ

สาวร่างเล็กลุกขึ้นจากแคร่ไม้ไผ่ตัวเก่า

“ละสูเขาก่ออะใจ! แยกจะกินเข้าบะหมี่กับเข้าเนื้อ!” (แล้วพวกเธอก็รีบหนอย แยกจะกินข้าวเดียวจะไม่มีกับข้าวให้กินนะ) หญิงชราหันไปเร่งกลุ่มแม่ครัว

พวกหล่อนต่างหลุดข้าก้ากกันออกมา ก็เพราะตอนคุยกับมันตราแกพูดด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน แต่กลับกัน พอหันมาพูดกับคนอื่น เสียงของแกดูจะแข็งขึ้นมาระดับหนึ่งเสีย

“คะยาย” มันตรารับคำก่อนจะผลະตัวเองออกมาจากจ๊ับแจง เธอโบกมือให้เด็กตัวเล็กน้อยๆ แล้วจึงหันเดินตามยายออกไปหน้าเรือนไม้บะเกา เพื่อรอต้อนรับแขกที่จะมาในตอนเย็นต่อไป

4

ชายชุดขาว

หยาดฝนร่วงหล่นลงจากท้องฟ้ากว้าง ด้วยเมฆดำก่อตัว ทะมึนมาแต่เช้าแล้ว ใบบไผ่เรียวลู่ลงด้วยแรงของฝน ใบบไผ่เล็กๆ ไหวระริกซ้าๆ เสียงเพลงในงานศพของยายทอดดังคลอเสียงฝนเป็นท่วงทำนองที่ทำให้รู้สึกหนาวเย็นเข้าไปอีก ดีที่ผ้าใบผืนใหญ่ที่แผ่กว้างช่วยกันฝนให้แก่แขกผู้มาร่วมงาน โต๊ะกลมใหญ่มีแขกเหรื่อจับจองหมดแล้ว บนเรือนก็เช่นกัน

มันตราสวมชุดพื้นเมืองสีดำ ผ้าชิ้นฝ้ายทอมือผืนสวยที่สัญญา กับยายว่าวันนี้เธอจะนั่งเข้ากับมวยผมเกล้าสูงที่ยายมวยให้ในทุกๆ เช้า น้ำอบไทยที่ยายมักจะแต้มอยู่เป็นประจำถูกพรมให้หลานสาวด้วยเช่นกัน ในจังหวะที่แขกเหรื่อทุกคนกำลังอุ่นอยู่กับการรับประทานอาหาร ที่นำมาเลี้ยงในงาน หญิงสาวก็เดินดูรอบๆ เพื่อให้ความสะอาดแก่ผู้ที่มาร่วมแสดงความเสียใจทั้งหลาย

“กับข้าวพอมั้ยคะ เดี่ยวหนูไปตักเพิ่มให้นะคะ”

เธอบอกก่อนจะเดินเข้าไปยังโรงครัวที่ตอนนี้ทุกคนก็กำลังอุ่นอยู่กับการตักอาหาร ภายในโรงครัวไฟนี้อากาศจะอบอุ่นกว่าหน้าเรือนมาก เพราะมีทั้งเตาอั้งโล่และเตาแก๊สที่ใช้สำหรับหุงหาอาหาร กระตึกข้าวเหนียวสีสดผุดผวยเรียงกันพร้อมจะนำไปเสิร์ฟให้แก่ที่โต๊ะแล้ว

เพียงแค่เปิดฝากระติกออกก็จะเห็นว่าข้าวทั้งหมดถูกแบ่งและนำไปใส่ถุงเล็ก ๆ เหมาะสำหรับให้หนึ่งคนรับประทาน

“เอาอะไรลูก มันทรา” นางสาวเอ๋ยถาม

“มาเอากับข้าวไปเติมนะค่ะ” หญิงสาวตอบ

นางสาวได้ยืนแบบนั้นก็รีบกวักมือให้เธอเดินมายังจุดที่เกยยืนอยู่ จัดเตรียมสำหรับพอให้เธอยกไหวเพื่อเดินไปเสิร์ฟแขก ส่วนหนึ่งเป็นข้าวเหนียวที่ใส่จานแยก ส่วนนี้จะให้จู้บแจ่งรับผิชอบช่วยถือและเดินตามมนตราไป

“ถือดี ๆ นะจู้บแจ่ง อย่าทำหล่นหมดละ” นางสาวย้ำคำ ก่อนเจ้าเด็กตัวน้อยจะพยักหน้ารับรับวว

มนตรายี้มนให้แกก่อนจะยกถาดที่เต็มไปด้วยกับข้าวออกมาจากโรงครัว พร้อม ๆ กับหันไปมองดูเด็กน้อยที่เดินตามมาเป็นระยะ ๆ ก่อนจะสะดุดตาเข้ากับชายร่างใหญ่คนหนึ่ง นำแปลกใจที่ชายคนนั้นเข้ามาร่วมงานโดยสวมชุดสีขาว เพราะโดยปกติแล้วตามธรรมเนียมการสวมชุดสีขาวหรือชุดสีดำมาร่วมงานศพ ส่วนใหญ่ผู้ที่สวมชุดสีขาวจะต้องเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่าผู้ตาย หรือไม่ก็เป็นเครื่องแบบราชการที่เป็นชุดสุภาพอยู่แล้วเท่านั้น แต่ไม่เลยสำหรับเขาคอนี้ เสื้อที่สวมมาเป็นเสื้อผ้าฝ้ายสีขาวคอกลมแขนสั้น มีกระดุมไม้กลัดกลางตัว นุ่งกางเกงขาก๊วยสีขาว เขายืนอยู่บริเวณทางเดินเล็กซึ่งเป็นทางเหนือของตัวบ้านเหมือนกำลังจะเดินเข้ามาร่วมงาน

“พี่มนตรา พี่มนตรา”

เสียงเจื้อยแจ้วของจู้บแจ่งทำให้เธอหันขวับกลับมาหาทันที เด็กน้อยดึงแขนเสื้อเชิงเร่งให้เดินได้แล้ว เพราะข้าวบนถาดของเธอร้อนมาก แม้ตอนแรกที่ได้จู้บแจ่งอุ้มมือได้ดีก็ก็ตาม แต่พอถือนาน ๆ เข้าก็ทำเอาร้อนเหมือนกัน

“ฮะ ขอโทษจ้า” มนตรารีบก้าวต่อ แต่พอมองกลับไปทางเดิม

นั่นเอง ชายแปลกหน้าก็หายตัวไปเสียแล้ว

“แกงนะคะ ร้อนๆ เลย”

มันตราเดินไปบริการตามโต๊ะต่างๆ แยกหรือต่างชมมากมาย ว่าเธอสวยและดูขยันเหมือนยาย มันตราก็รับคำชมอย่างเก๋อก่อนก่อนจะเดินไปเสิร์ฟแขกโต๊ะอื่นๆ ต่อไป

“เนี่ย เดี่ยวคอยดู จีบแจงโตขึ้นก็จะสวยเหมือนพี่มันตราแหละ” เด็กสาวไม่ยอมน้อยหน้า ยึดคอเปิดบ่าอย่างภาคภูมิใจ ทำเอาแขกในงานหัวเราะอย่างเอ็นดู

ตอนนี้เองที่ทุกคนสนใจอยู่กับจิบแจง ชายปริศนาคนเดิมก็มายืนอยู่หน้าเรือนไม้บะเก่า มันตราเห็นจึงรีบจ้ำเท้าตามไป ด้วยเพราะมีหน้าที่ต้องส่งรูปให้แขกอีกเช่นกัน ในเวลาเพียงไม่ถึง 20 วินาที เธอก็เดินตามมายังหน้าเรือนและก้าวขึ้นบันไดไม้เก่าตามเขาไปทันที ชายคนนั้นหยุดอยู่หน้าภาพถ่ายขาวดำของยายทวด ภาพเก่าในรูปแม้จะดูมีอายุ แต่รอยยิ้มของยายทวดดูมีความสุขเหลือเกิน มันตราเดินเข้าไปหา ก่อนจะหยิบรูปดอกหนึ่ง และยื่นให้แขกที่ดูจะไม่รู้จักเทศกาลเทศะคนนี้

“รูปค่ะ”

นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนมองร่างสูงใหญ่ ใบหน้าเรียบเฉย แต่ทำให้รู้สึกดุดัน น่ากลัว...เขาไม่แม้แต่จะสนใจเธอ เหมือนมือใหญ่จะวางอะไรบางอย่างไว้ ก่อนเขาจะเดินต่อไปเบื้องหน้าโรงศพไม้แกะสลักที่ประดับประดาด้วยดอกไม้สดมากมาย บนเนื้อไม้ถูกปิดด้วยทองคำเปลวเป็นลวดลายไทยที่ลูกศิษย์ลูกหาสั่งทำมาให้ยายทวดโดยเฉพาะ

“คุณคะ...”

มันตราเรียกไล่หลัง แต่ชายร่างใหญ่ไม่ได้สนใจเธอเลยแม้แต่น้อย เขายืนมองโรงศพของหญิงชราอายุกว่า 106 ปีอยู่อย่างนั้น แล้วจึงเดินกลับออกไป ทำเอาเธอทำตัวไม่ถูก ก่อนจะจุดจุกที่ชายคนเมื่อ

ครูปฏิเสธแล้วยกขึ้นให้วอขมาแทน ปักกำธนูปบางๆ ลงยังกระถาง
ธูปใหญ่ จังหวะนั้นเองที่เธอเหลือบไปเห็นแหวนวงหนึ่งวางอยู่ตรงนั้น
หญิงสาวเล็กคิ้วม่ง และคิดว่าชายคนเมื่อครู่อาจจะลืมไว้ก็ได้ แม้ใน
สายตาเธอเขาจะดูไร้มารยาทเพียงใด แต่แหวนวงนี้ดูมีราคามากอยู่
ด้วยตัวเรือนทำจากทองคำ หัวแหวนเป็นทับทิมสีแดงสด ท่าทางจะ
เป็นของเก่ามีอายุมากแน่นอน เพราะรอยสลักบนเรือนแหวนจางลงไป
มากแล้ว แต่ที่น่าแปลกใจคือแหวนวงนี้ไม่ใช่แหวนของผู้ชาย

“คุณคะ!! คุณลืมของไว้”

มันตรารีบเดินตามอีกฝ่ายไป เพราะยังมองเห็นแผ่นหลังกว้าง
และชุดสีขาวอยู่ไวกๆ แต่เดินเท่าไรก็ตามไม่ทันเขาเสียที ทั้งๆ ที่อีกฝ่าย
ก็ดูจะไม่ได้วิ่งหรือเร่งฝีเท้า

ผ่านช่องเล็กทางเหนือของเขตตัวบ้าน ซึ่งเป็นรั้วไม้ซาทองที่
แหวกตรงกลางเหมือนเป็นทางเดินเล็กที่ใช้กันมาช้านานแล้ว มันตรา
เดินตามชายคนนั้นไปด้วยหวังว่าเขาอาจจะได้ยินเสียงที่เธอเรียก เมื่อ
ผ่านบ่อน้ำใหญ่เก่าแก่อีกยังเห็นเขาเดินอยู่ ในใจคิดไว้แล้วว่าหากเดิน
ตามก็คงจะเดินไปไม่ทันแน่ๆ ร่างงามจึงเริ่มออกวิ่ง โดยไม่ได้เหลียว
หลังไปมองเลยว่าเธอวิ่งมาไกลแค่ไหนแล้ว

“หยุดก่อนเถอะโยม ไปไกลกว่านี้ไม่ได้แล้ว” เสียงหนึ่งเอ่ยท้วง
ขึ้น

มันตราหันขวับไปมองยังต้นเสียง พระฤๅณคุรุรูปหนึ่งยืนอยู่พร้อม
กับถือตะเกียงเจ้าพายุในมือ หญิงสาวหอบเบาๆ เพราะความเหนื่อย
ที่วิ่งออกมาโดยไม่ได้อคิดว่าจะมาไกลได้ขนาดนี้ แล้วยกมือไหว้ท่าน
ก่อนจะเอ่ย

“คะ? หลวงพี่”

“ของนั่นก็ของยายทวดแกนั้นแล เก็บเอาไว้เถอะ อาตมาว่าท่าน
คงแค่เอามาคืน”

คำพูดแปลกๆ ที่ได้ยินทำให้หญิงสาวถึงกับไม่เชื่อหูตัวเอง
นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนมองไปยังทางที่เห็นชายชุดขาวคนนั้นเป็นครั้ง
สุดท้าย แต่เบื้องหน้าของเธอกลับกลายเป็นทุ่งนากว้าง ทางข้างหน้า
แทบมืดสนิท หากไม่ได้ตะเกียงเจ้าพายุของพระอูงคค์ท่าน เธอคงเดิน
ตกคั่นนาไปแล้วเป็นแน่

“ของยายทอดเหวอะ...” เธอทวนคำพูด

“เอานี้ไปใช้ แล้วเดินกลับไปทางเดิมที่สึกาเดินมา พอถึงบ่อน้ำ
ก็จะเห็นแสงไฟที่บ้านแล้ว”

เมื่อพระอูงคค์ว่าจบก็วางตะเกียงเจ้าพายุไว้ให้เธอ ก่อนท่านจะ
บอกลาและเดินหายไปในความมืดอีกคน...

ในความสับสนนั้นมันตรายังไม่อาจตัดสินใจอะไรเองได้ ช่วยไม่
ได้จริงๆ ที่เธอต้องรับตะเกียงนั้นมา และเดินกลับอย่างทีพระอูงคค์ท่าน
บอก หญิงสาวจึงทำได้เพียงแค่มองมือไหว้ตามหลังท่านไป ก่อนจะถือ
ตะเกียงส่องนำทางกลับมายังบ้านไม้บะเกาของยาย

ระหว่างทางเธอมองเห็นบ่อน้ำเก่าแก่ชัดเจนขึ้น ขอบบ่อน้ำถูก
ปกคลุมไปด้วยตะไคร่น้ำสีเขียว เห็ดดอกเล็กๆ ขึ้นแซมเหมือนพวกมัน
ได้รับความชุ่มชื้นตลอดเวลา เธอมองเข้าไปเห็นบ่อน้ำปรากฏว่า
ปากบ่อถูกปิดด้วยไม้ เหลือพื้นที่ว่างเล็กน้อยไว้ตามความเชื่อ มันตรา
ไม่ได้พยายามจะส่องไฟเพื่อมองลงไปบ่อแต่อย่างใด และเธอเลือก
ทำตามทีพระอูงคค์ท่านบอกเอาไว้ว่าถ้าถึงจุดนี้จะมองเห็นแสงไฟที่
บ้าน ร่างบางเดินทิ้งบ่อน้ำนั้นไว้เบื้องหลัง ก่อนจะพบว่าเธอเดินเข้า
มายังเขตบ้านของยายทอดเรียบร้อยแล้ว

“มันตรา!! ไปไหนมาลูก!!”

น้ำสาวเอ็ดเสียงดัง ผลจากกระทะในโรงครัวเดินมาหา ก่อน
จะตำหนิหญิงสาวนิดๆ เชิงว่าทำให้คนอื่นเป็นห่วงไปหมดแล้ว “ยาย
เดินตามหาทั่วทั้งงาน หายไปไหนมา!”

“ขอโทษค่ะ พอดีว่า...” หญิงสาวไม่รู้จะเริ่มเล่าจากตรงไหน เธอยังแทบไม่เชื่อตัวเองว่าทำไมถึงวิ่งตามเขาไปไกลขนาดนั้น ในใจก็คิดว่ายังโชคดีที่เจอพระอุตุองค์ห้ามเอาไว้เสียก่อน

“ดูสิ ตัวเปียกไปหมดเลย...ไปเลย ไปอาบน้ำ โดนยายตำแน่ง” น้ำสาวก็ยังไม้ทิ้งนิสัยชอบงูเด็ก ทั้งๆ ที่มันตราก็ไม่ได้เด็กแล้วแท้ๆ แต่น้ำสาวก็มักจะทำแบบนี้กับลูกหลานทุกคน เพราะแกเอ็นดูและคิดว่าพวกหลานๆ ยังไม่โตสักที

“คะน้ำสาว”

มันตราพยักหน้าตอบก่อนจะเดินไปล้างเท้าที่เปื้อนโคลนออก น้ำในโถ่ดินเผาเย็นเฉียบเป็นน้ำแข็ง เพราะตั้งอยู่กลางแจ้งมาตั้งแต่เช้าแล้ว ก่อนเท้าเล็กๆ จะก้าวขึ้นไปบนเรือนซำๆ ใจหนึ่งก็กลัวเหมือนกันว่ายายจะดุเอา

“หุ้ยยย ขวัญเอ๊ยขวัญมา จะเอายายมาตำยลุนนิ” (โถ ขวัญเอ๊ยขวัญมา จะทำยายหัวใจวายตายนะเนี่ย)

“อีหล้าไปไหนมา ยะหยังมาเปี๊ยะซึกบัก” (ลูกไปไหนมา ทำไมถึงได้เปียกมะล่อกมะแล็กแบบนี้)

หญิงชราเดินออกมาจากห้องและพบกับหลานของแกเข้า ทันทีที่เห็นหลาน แกรีบเดินไปคว้าผ้าขนหนูมาเช็ดเนื้อเช็ดตัวให้ จนมันตรารู้สึกผิดไปในทันที

“ขอโทษค่ะยาย หนู...” หญิงสาวอ้อๆ อึ้งๆ ก่อนจะแบมือเรียวยาวออก ในมือเป็นแหวนทองเก่าประดับด้วยทับทิม

ยายถึงกับอึ้งเงยไปเพราะแกมั่นใจว่าแกเคยเห็นแหวนวงนี้มาก่อน มือเล็กเหี่ยวของยายหยิบมันมาดูใกล้ๆ ก่อนจะเร่งให้หลานสาวไปอาบน้ำอาบทำเสีย

“ไปอาบน้ำอาบทำก่อน จีบแจ่มมันทำนองมาอาบตวยออยู่” (ไปอาบน้ำอาบทำก่อนไป จีบแจ่มมันรออาบน้ำกับหนูอยู่) ยายบอกก่อน

จะวางแหวนวงนั้นไว้บนโต๊ะเครื่องแป้ง

มันตรารับคำก่อนจะเดินไปจัดการตัวเองอย่างว่องไว เพราะอีกไม่ถึงหนึ่งชั่วโมงก็จะถึงเวลาที่พระเริ่มสวดแล้ว พวกเธอคงต้องรีบกันหน่อย

หญิงสาวผมดำยาวเดินนุ่งกระโจมอกลงมาทางหลังเรือน จีบแจงที่ยืนรออยู่ก็รีบเข้ามาหาและเดินไปอาบน้ำด้วยกัน แม้ฝนจะยังตกอยู่ก็ตาม คนที่นี้เชื่อกันว่าฝนในหน้านี้สะอาด เพราะฉะนั้นถ้าหากอาบน้ำกลางสายฝนก็จะเหมือนได้อาบน้ำสะอาดไปด้วย แต่ก็อย่าเผลออาบนานเกินไป เพราะน้ำฝนนั้นเย็นเฉียบ จะทำเอาจับไข้ได้ง่ายๆ

ผ่านไปเพียงไม่นานทั้งคู่ก็เดินกลับมายังเรือนไม้หลังเดิม จีบแจงเตรียมเสื้อผ้ามารัวที่เรือนด้วย ทำให้เธอเดินไปไหนมาไหนกับมันตราได้ตลอด แถมยังไม่ถูกไล่ให้กลับไปแต่งตัวที่บ้านของเธออีกด้วย

มันตราเดินกลับเข้ามาในห้องนอน ก่อนจะพบว่ายายยังไม่ได้ลงไปรอฟังพระสวด แก่เปิดอัลบั้มรูปเก่าแก่อัลบั้มหนึ่งดู ก่อนจะกวักมือเรียกให้มันตราเดินเข้าไปดู

“เนี่ย...” แกชี้ไปที่แหวนวงหนึ่งบนนิ้วชี้ของยายทอด

แม้ภาพถ่ายเก่าแก่นั้นจะเริ่มซีดจางไปแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพอมองออกว่ามันคือแหวนวงเดียวกัน มันตรามองหน้ายายก่อนจะรู้สึกอึดอัดใจที่จะพูดออกมา

ยายเองเหมือนเข้าใจ แกพยักหน้าให้และขอตัวลุกออกไปรอฟังพระสวด

“เปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วจะใจโดยมานะ” (เปลี่ยนเสื้อผ้าแล้วรีบตามออกมานะ) ยายว่าและเดินออกจากห้องไป

มันตราและจีบแจงใช้เวลาแต่งตัวอยู่ครู่หนึ่งจึงเดินออกมาร่วมฟังพระสงฆ์สวดอภิธรรมเหมือนว่าก่อนหน้านี้ไม่มีอะไรเกิดขึ้น...

ส่วนแหวนเก๋าวงนั้นถูกวางไว้บนโต๊ะเครื่องแป้ง หน้ากระจกบานเก่าเช่นเดิม...

หลังจากจบพิธีสวดตอนค่ำแล้ว แหวนหรือมากมายทยอยกันกลับ เว้นเสียแต่กลุ่มชาพนันเจ้าประจำ และวงเหล้าที่ยึดเอาพื้นที่ในร่มนั่งพูดคุยกันอย่างออกรสออกชาติ ยายและมันตรากลับเข้ามาในห้องนอนแล้ว หญิงสาวนั่งลงบนเตียงขณะที่ยายเตรียมตัวจะออกไปอาบน้ำก่อนเข้านอนอีกครั้ง

“ให้หนูไปส่งมัยคะยาย”

“บะต้องๆ อีหล้าอยู่ในห้องนี่ยะ ยายอาบก่ำเดว หนาว บะไค่อยากอาบเหม็น” (ไม่ต้องๆ หนูอยู่ในห้องนี้แหละ ยายอาบแป็บเดียว หนาว ไม่อยากอาบนาน)

“คะยาย”

มันตรารับคำอย่างว่าง่าย เธอเลือกจะเดินไปหยิบหนังสือนิยายที่พกมาด้วยนั้นเปิดอ่านเล่นๆ ก่อนจะนึกขึ้นได้ว่าแหวนของยายทอดยังวางอยู่ที่โต๊ะเครื่องแป้ง หญิงสาวมองมันก่อนจะลุกขึ้นไปหยิบแหวนเก๋าวงนั้นมาดูอีกครั้ง คิดในใจว่าหากมันคือวงเดียวกับที่ยายทอดสวมอยู่ในรูปถ่ายนั้น แหวนวงนี้ก็คงจะอายุเกือบๆ ร้อยปีแน่ๆ

“สวยจัง...”

ชั่วความคิดหนึ่งนัยน์ตาคุ้นเคยปรากฏขึ้นในห้วงความทรงจำของเธอ สีแดงเพลิงที่เคยเห็นนั้นคล้ายกับทับทิมที่ประดับบนหัวแหวนวงนี้เสียเหลือเกิน

“เสื่อ ผู้ชายชุดขาว แหวนทับทิม พระอุรังค์ ทำไมมีแต่เรื่องที่ ทำให้ไม่เข้าใจนะ...”

หญิงสาวบ่นกับตัวเองก่อนจะล้มตัวลงนอนบนเตียงนุ่ม ลองสวมแหวนในมือเข้าไปในนิ้วเรียว น่าแปลกใจที่เธอสวมมันเข้าที่นิ้วนาง

ข้างขวาได้อย่างพอดีพอดี ไม่นานนักประตูห้องนอนก็เปิดออก ยายเดินเข้ามาพร้อมกับผ้าขนหนูคลุมไว้ที่ปาก มันทรารีบลุกขึ้นมานั่งในทันที และรีบถอดแหวนวงนั้นออก จังหวะเดียวกันกับที่ยายเห็นเข้าพอดี แกไม่ได้ว่าอะไร และเดินไปแต่งเนื้อแต่งตัวเพื่อรอเข้านอน

“ชอบกำ?” (ชอบเหรอ?)

“ถ้าชอบก็เก็บเอาไว้ก็ได้ล่ะ” (ถ้าชอบก็เก็บเอาไว้ก็ได้ล่ะ)

ยายว่าจะหาของที่นั่งประจำสำหรับเด็กอยู่

มันทรามองแหวนวงนี้ก่อนจะเริ่มเล่าเรื่องราวทั้งหมดที่เธอเจอมาวันนี้ให้ยายฟัง แน่แน่นอนว่าเธอโดนเอ็ดไปยกใหญ่ ยายว่าถึงมันจะเป็นของมีค่าแค่ไหน แต่การที่เดินตามผู้ชายที่ไม่รู้จักไปตอนค่ำๆ มีดๆ ก็เป็นเรื่องที่ไม่สมควรอยู่แล้ว หญิงสาวทำได้เพียงแค่มองหน้ารับความผิดทั้งหมด มันคือความจริงตามที่ยายกล่าว

“เดี๋ยวหน้าจะไปอะอึ้มหมั่นเนอ เกิดไปปะก็ยังไม่รู้จักไปตอนค่ำๆ มีดๆ ฆาตกรรมมันจะเป็นเรื่องใหญ่กว่านี้เนอ” (ครึ่งหน้าอย่าทำแบบนี้อีกนะ เกิดไปเจอผีจริงก็แค่โดนผีหลอก แต่ถ้าเกิดไปเจอผีหัวดำ (คน) มันจะเป็นเรื่องใหญ่)

“คะยาย...” มันทราทำหน้าหงอยลงอย่างเห็นได้ชัด จนทำเอายายเองก็ไม่กล้าบ่นต่อเพราะสงสารหลาน

“ขอโทษนะคะที่ทำให้ยายเป็นห่วง” หญิงสาวหันไปกอดยายของเธอก่อนที่จะยายจะกอดตอบเบาๆ

“นอนเถอะ หมั่นเนอจะไปกับบาตรพระพุทธรูปเป็นตวย” (นอนเถอะ พรุ่งนี้ยายจะตื่นไปใส่บาตรพระพุทธรูปด้วย)

“หนูไปด้วยได้มั๊ยคะ...” มันทราขอ

ยายพยักหน้าก่อนจะลูบหัวหลานสาวเบาๆ ทั้งคู่กอดกันแบบนั้นก่อนจะเข้านอน คืนนี้ทุกอย่างจะเรียบร้อย ไม่มีอะไรผิดปกติ แหวนวงเดิมถูกถอดวางไว้บนหัวนอนของมันทรา ไร้วัวแววของเสียง

คำรามใดๆ คี้นี้มีแต่เพียงเสียงลมและเสียงหยดน้ำที่ค้างอยู่บนใบไม้
ตกลงมาโดนหลังคาบ้านส่งเสียงเปาะแปะเท่านั้น

5

รอยเท้า

สิ้นเสียงสวดบทให้พรจากพระธุดงค์ ท่านก็ก้าวเดินไปบนถนนปูนที่ทอดยาวเลียบบางทางหน้าบ้าน ก่อนจะลับตาไปในเวลาไม่นาน มันทราพยายายเดินกลับบ้าน ก่อนจะได้ยินเสียงเจี๊วจ้าวของผู้คนที่จับกลุ่มพูดคุยกันอยู่ไม่ห่างจากบ้านไม่บะเก่าเท่าไรนัก

สองยายหลานเดินอ้อมตัวบ้านไม้ผ่านครัวไฟที่ตอนนี้มีคนเฝ้าอยู่เพียงไม่กี่คนเท่านั้น สองเท้าเล็กเดินนำมันทราผ่านช่องทางเดินของต้นชาทองออกไปทางทิศเหนือสู่ทางเดินแคบที่สองข้างทางเต็มไปด้วยพวงหรีดที่ขึ้นอยู่ไม่รกทึบมากนัก ด้วยเพราะถูกแผ้วถางไปก่อนหน้านี้ไม่กี่วัน ทางดินแคบที่เคยมีน้ำขังอยู่ตอนนี้ใกล้แห้งสนิทดีแล้ว จะเหลือก็แต่แอ่งโคลนที่ยังพอมีน้ำขังอยู่บ้าง มีรอยเท้าหลายคู่ที่ย่ำลงบนพื้นโคลนเปียก ทำให้ตามไปได้ไม่ยาก ปลายทางปรากฏกลุ่มคนที่ยืนเอะอะกันเสียงดัง

“มันก็ต้องแจ้งตำรวจจับไปล่าวะ เสือนะโว้ย!” เสียงแข็งโวยขึ้นมาจนยายต้องเดินเข้าไปสอบถาม

“อะหยั่งๆ เอ็กอ้าก เอ็กอ้ากมะเจ้าบะแจ้ง” (อะอะไรๆ อะอะโวยวายกันตั้งแต่เช้า)

เสียงเล็กแหลมของยายแบ่ง คุณยายของมันทราถามไปยังกลุ่ม

คนเหล่านั้น ก่อนวงสนทนาจะแหวกให้ยายเดินเข้ามาร่วมวง สิ่งที่เห็นคือกลุ่มคนห้าหกคนยืนทะเลาะกันด้วยเรื่องอะไรบางอย่าง

“กูก็รู้ว่านั่นมันรอยตีนเสือ แต่มึงคิดดู เมื่อคืนอยู่กันค่อนข้างไม่มีใครเห็นเสือสักตัว!”

ชายอีกคนแย้งขึ้น เสียงจ้วเจียนิดๆ กลิ่นสุราขาวยังคงตลบอบอวลอยู่รอบๆ ตัวเขา เบื้องหน้าของพวกเขาคือรอยเท้าสัตว์ตัวมหึมา รอยเท้านั้นใหญ่กว่าฝ่ามือของพวกเขาเสียอีก ร่องรอยจมลงในโคลนนิ่มๆ ที่ยังไม่แข็งตัวดี แล้วก้าวร่ำไปอย่างกับว่าไม่ได้รีบร้อนอะไร

“อ้าว ยายแปงมาแล้ว ถ้ามดูลึว่าใช่มัย” ชายขี้เมาหันมาขอความเห็นจากยายทันที

ดวงตาเล็กๆ คู่นี้มองไล่ไปตามทางเดินนั้น ปฏิเสธไม่ได้เลยว่านั่นไม่ใช่รอยเท้าเสือ แต่ที่เกสสงสัยอยู่ก็คือรอยเท้าเล็กที่ขนาดพอกับเท้าของมังกรเดินสี่รูรอยเท้าใหญ่ของเสือไปด้วยนั่นเอง

“เฮ้อ...” ยายถอนหายใจด้วยคิดว่าไว้อยู่แล้วว่ำนั่นอาจจะเป็นรอยเท้าของพ่อปู่ก็เป็นได้ แต่รูปแบบนี้ก็ปักใจเชื่อได้ยาก ชาวบ้านที่มามุงดูต่างก็รอฟังคำตอบจากปากของแก

“รอย...”

มังกรากำลังจะเอ่ยขึ้นก่อนที่ยายจะคว้าแขนเธอเอาไว้เชิงบอกว่ายังไม่ควรพูดอะไรออกไปตอนนี้ ตอนนี้ในหัวของมังกรเกิดคำถามขึ้นมากมาย ด้วยเพราะเมื่อคืนเธอเองที่เป็นคนเดินผ่านเส้นทางนี้ แต่เธอเดินตามผู้ชายแปลกหน้าคนนั้นมาไม่ใช่หรือ หญิงสาวแสดงความสับสนออกมาผ่านนัยน์ตาสีอ่อน ก็เพราะรอยเท้านั้นอาจเป็นรอยเท้าของพ่อปู่สมิงตาไฟจริงๆ ก็ได้ แต่หากเป็นเช่นนั้นจริง นั่นหมายความว่าเมื่อคืนที่ผ่านมาเธอเดินตามพ่อปู่สมิงตาไฟอย่างนั้นหรือ

“ยายกอบะฮู้ณา แต่ว่าเฮากอบะเกยหันว่าเสืออยู่ตำหนุ่นี้ปะใจ้

กำ” (ยายก็ไม่รู้เหมือนกันนะ แต่เราก็ไม่เคยเห็นว่าแถวนี้มีเสืออยู่ไม่ใช่
เหรห) แกตอบไปอย่างแบ่งรับแบ่งสู้ ด้วยจะให้พันธุวารอยเท่านั้นเป็น
ของเสียจริงๆ ก็กลัวทุกคนจะแตกตื่น และหากมีการแจ้งตำรวจก็คงจะ
เป็นเรื่องใหญ่เป็นแน่ ครั้นจะบอกว่าเป็นรอยของพ่อปู่ไปเลยก็เกรงจะ
ถูกหาว่าม่งายเกินไป

“เห็นมะ ยายแปงก็ยังให้คำตอบไม่ได้” ชายผิวเข้มพูดอย่าง
หยามน้ำหน้าชายขี้เมา

“แล้วเรื่องที่เขาวกกันว่าอุ้มมอญแกติดต่อกับพ่อปู่ได้ มึงจะ
มั่นใจได้ยังไงวารอยเท่านั้นไม่ใช่ของพ่อปู่” ชายขี้เมาเถียงขึ้นอีกครั้ง
ทำเอาอีกฝ่ายคัดค้านไม่ได้ มือที่สั่นเทาของชายขี้เมาคว้าขวดเหล้าขวด
เล็กยกขึ้นกระดกเป็นครั้งคราว ส่งเสียงทำทลายในลำคออย่างรูดคำตอบ
จากอีกฝ่าย ถึงแม้คำพูดของชายขี้เมาคนนี้จะฟังดูเหลือเชื่อก็ตาม

“แล้วเกิดมันเป็นเสียจริงๆ แล้วมาป่วนเบียนทำร้ายชาวบ้านขึ้น
มา มึงจะรับผิดชอบไหวเหรห!!” ชายคนหนึ่งเอ่ยถาม ด้วยเพราะรอย
เท้าที่พุดถึงนั้นปรากฏอยู่ไม่ไกลไม่ไกลจากเขตชุมชน แถมบางช่วงยัง
เดินตัดกลางลานบ้านหลายหลังยาวไปเกือบกิโล

“ก็ไปแจ้งตำรวจสิคะลุง” ผู้หญิงคนหนึ่งในชุดเดรสสีดำที่กำลัง
เดินมาเอ่ยขึ้น เท้าในรองเท้าส้นสูงย่ำอย่างระมัดระวังตามทางเดินดิน
ที่เซตตัวแล้ว ดวงตาเรียวสวยปิดด้วยบลัชออนสีเข้ม ริมฝีปากอวบอิ่ม
แต้มด้วยลิปสติกสีเปลือกมังคุด

“แม่หยาด?” ยายเอ่ยเรียกชื่อหญิงปริศนาที่เดินเข้ามาหา

หล่อนหยุดมองก่อนจะยกมือไหว้ยายแปง และร่วมวงสนทนากับ
กลุ่มชายขี้ตื่นคนนั้น “ฉันว่ามันก็โอเคนะคะ ถ้าคุณลุงจะไปแจ้ง
ตำรวจ แน่่อนว่าต้องมีคนเข้ามาตรวจสอบมากมาย ไหนจะนักข่าว
ไหนจะพรานป่า หรือคนที่อยากล่าเสือ...ดีค่ะ เสือตัวนั้นจะได้ถูกจับไป
แต่ถ้าเกิดเป็นตามเรื่องเล่าขานกันจริงๆ ฉันว่าพ่อปู่ท่านคงไม่ชอบใจ

แน่ๆ” หล่อนว่าก่อนจะยกมือขึ้นกอดอก

วงสนทนาเงียบกริบ ไม่มีใครกล้าพูดอะไรขึ้นมาสักคน มันทราจ้องมองไปยังหญิงสาวคนนั้น การแต่งเนื้อแต่งตัวของเธอดูแตกต่างจากสาวชาวบ้านละแวกนี้มาก เหมือนกับว่าเธอเป็นสาวในเมืองที่แค่แวะมาร่วมงานศพของยายทวดเท่านั้น

“แล้วถ้าท่านโกรธ ก็ไม่รู้ว่าคนแข็งแรงคนนั้นจะโดนอะไรบ้าง อาจจะมือนั่นเป็นไป หรือถ้าร้ายแรงหน่อยก็คงยกครอบครัว...แต่ฉันยอมรับได้นะคะ เพราะนั่นไม่ใช่ครอบครัวของฉัน ขอขอบคุณในความเสียสละของคุณลงจริงๆ ค่ะ” หล่อนว่า ทำเอาชายที่คัดค้านเรื่องพ่อปู่หน้าเสียไปเลย เหงื่อเม็ดใหญ่ผุดขึ้นมาเต็มใบหน้าเขา ก็ด้วยเกรงกลัวในเรื่องที่ว่าอยู่เช่นกัน ก็จากเรื่องที่คุณหยาดว่ามา การที่จะเอาครอบครัวหรือตัวเองไปเสี่ยงเพราะเรื่องแบบนี้ดูจะไม่คุ้มค่าเลย

“เอาเป็นว่าใครอยากแจ้งตำรวจก็เชิญนะคะ ฉันขอผ่าน...” คุณหยาดย้ำคำก่อนจะหันมาหายายแปงและมันทรา หล่อนฉีกยิ้มสวยอย่างสาวมั่นใจในตัวเอง ก่อนจะเอ่ยชวน

“ยายแปงสบายดีมั๊ยคะ แม่ก็มาด้วยนะคะ แต่ว่ารอเจออยู่ที่เรือน เรากลับไปที่นี่ดีกว่า” เธอว่าก่อนจะผายมือให้ยายเดินนำไป

ชาวบ้านที่มุงดูอยู่เดินแยกออกไปบ้างแล้ว ก็ด้วยส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการแจ้งตำรวจ เพราะกลัวจะติดร่างแหความซวยไปด้วย เกิดเป็นรอยเท้าของพ่อปู่จริงก็ขอไม่มีส่วนรับผิดชอบอะไรทั้งสิ้นดีกว่า ชายขี้เมาหัวเราะเยาะด้วยความสะใจ ทำเอาคุณกรณีฮึดฮัดผลักแกเสี้ยเต็มแรงจนกลิ้งไป คนอื่นๆ ช่วยพยุงแทบไม่ทัน ส่วนคุณกรณีขี้เมาเหินแยกออกไปทางอื่นทันที

“จะดีจริงๆ เหรอคะยาย” มันทราเอ่ยถามหลังจากหันหลังเดินกลับมาแล้ว

ยายไม่ได้ตอบ แก่เพียงตอบไปที่หลังมือขวาของมันทราเบาๆ

เหมือนเป็นคำตอบว่าช่างมันเถอะ

คำถามมากมายผุดขึ้นมาในหัวของมนตราเต็มไปหมด

ทุกๆ ก้าวเดินของเธอช้าลงอย่างไม่ได้มองทิศมองทาง แม้กระทั่งตอนที่ก้าวขึ้นเรือนก็ยังไม่วายจะเหม่อลอยจนเผลอก้าวพลาดเกือบจะหัวทิ่มหัวดำ

“ว้าย!!”

หญิงสาวร้องออกมาเสียงหลง ก่อนมือเรียวของคุณหยาดจะรีบคว้าแขนเธอไว้แน่น หัวใจดวงเล็กเต้นโครมคราม ก่อนดวงตาสีน้ำตาลอ่อนจะมองสบเข้ากับนัยน์ตาสีดำขลับของคุณหยาด หรือคุณหยาดทิพย์ สาวสวยที่ช่วยพยุงยายแบ่งกลับมา

คุณหยาด แม่หยาด หรือที่ทุกคนละแวกนี้รู้จักกันในนามคุณหยาดทิพย์เป็นเพื่อนกับคุณมาลัย คุณแม่ของมนตรานั้นเอง สองครอบครัวนี้จะว่าไปก็สนิทกันมาตั้งแต่รุ่นของยายแล้ว เพราะคุณแม่ของคุณหยาดก็เป็นเพื่อนสนิทของยายแบ่งเช่นกัน

“เจ็บก้อลูก!!” (เจ็บมัยลูก!!) ยายรีบหันมาถามไถ่หลานสาวสุดหวง

เจ้าตัวส่ายหน้าปฏิเสธเพราะไม่อยากให้ยายเป็นห่วง “มะ...ไม่เป็นไรคะยาย หนูก้าวพลาดเอง”

ทุกคนค่อยๆ เดินขึ้นบนเรือนไม้บะเกาไป หญิงชราอีกคนนั่งรออยู่บนวิลแชร์พร้อมด้วยเด็กรับใช้ของบ้านที่คอยดูแลอยู่พร้อมๆ กับเป็นเพื่อนคุย พอยายแบ่งเห็นเข้าก็ยิ้มแ้มปริ ก็ด้วยว่าไม่ได้เจอเพื่อนสนิทคนนี้มาหลายปีแล้ว คุณหยาดช่วยพยุงยายแบ่งต่อจากมนตราพามาในที่เต็นยกสูงหน้าแท่นวางโลงศพของยายทวด

“บะได้ปะกันเมน ไหว้อแม่ล่า” (ไม่ได้เจอกันนานเลย ไหว้แม่ท่านหรือยัง)

“เรียบร้อยเจ้า” หญิงชราอีกคนตอบ แกคือยายมณี คุณแม่ของคุณหยาดทิพย์นั่นเอง แม้อายุของผู้เฒ่าผู้แก่ทั้งสองจะไล่เลี่ยกัน แต่ยายมณีประสบอุบัติเหตุลุ่มในหิ้งน้ำ ทำให้แก่จำเป็นต้องนั่งรถเข็นไปตลอดแบบนี้ ต่างจากยายแ่งที่ยังคงเดินเหินได้เหมือนคนหนุ่มคนสาว บางครั้งจะเดินไวกว่าเสียด้วยซ้ำ แต่เรื่องของแพชั่น ยายมณีแแก่ไม่เคยแพ้ใครในละแวกนี้เลย แม้แแก่จะไปไหนมาไหนด้วยวีลแชร์ตลอด แต่การแต่งตัว เสื้อผ้าหน้าผมต่างๆ ล้วนเป็นของที่มีรสนิยมและราคาแพงทั้งสิ้น ต่างจากยายแ่งที่มักจะแต่งตัวสมวัย สีเสื้อผ้างก็จะเป็นโทนเข้มไม่หวิ่อหว่า

“นี่เหรอหนูมันตรา หน้าตาสะสวยทีเดียว” ยายมณีเอ่ยชมหลานของเพื่อน

“งามเหมือนนิแม่หนะกำ เหมือนก่อ” (สวยเหมือนแม่ของฉันนะสิ แกว่าไง เหมือนมั๊ย) ยายแ่งถาม

ยายมณีรีบพยักหน้าตอบเพราะเห็นด้วยว่ามันตรามีหน้าตาเหมือนกับแม่ของยายแ่งตอนเป็นสาวเอามากๆ

“ตายจริง! แหวนวนั้น?” จังหวะเดียวกันนั้นคุณหยาดเหลือบไปเห็นแหวนทับทิมเม็ดงามบนนิ้วเรียวยาวของมันตรา

มันตรารู้สึกได้เลยว่าคุณหยาดดูจะสนใจแหวนวงนี้นั่นออกนอกหน้า “อะ...คะ?”

มันตรายกมือเรียวยาวเนียนขึ้นอย่างไม่ได้ตั้งใจ ก่อนที่จะถูกคุณหยาดคว้ามือสวยนั้นมาดู แน่نونว่านัยน์ตาเป็นประกายของหล่อนมองไปยังแหวนทองประดับทับทิมเสียมากกว่า

“ไปเอามาจากไหน”

จังหวะเดียวกันกับที่คคุณหยาดเอ่ยถาม ยายมณีแแก่ก็รีบกระแอมเชิงปรางลูกสาวที่แสดงความสนใจออกมาจนดูเสียมารยาท “อะแหม! เพลาๆ หนอยแม่หยาด เก็บอาการหน่อย”

ยายมณีปาราม ส่วนยายแบ่งก็หัวเราะร่วน ด้วยเพราะคุณหยาด เป็นสาวสมัยใหม่ที่มีหัวการค้า ทุกวันนี้ทำงานอยู่ในวงการการค้าของ เก่า ทั้งผ้าขึ้นเก่าและของโบราณ ของที่คุณหยาดหยิบจับมีอันต้อง ราคาขึ้นไปหลายเท่าตัว

“แม่หยาดนี่หัวก้านค้าดีเนาะ” (แม่หยาดนี่หัวการค้าดีเนาะ) ยายแบ่งว่า

ยายมณีปิดมือเชิงว่าอย่าไปชมหล่อนแบบนั้นเลย

“ขอดูได้มั๊ยหนูมันตรา” คุณหยาดบอกก่อนจะแบมือขอเอาดี้อู

มันตราเองก็ไม่ได้หวงอะไร ด้วยคิดว่าคุณหยาดเป็นเพื่อน ของแม่ แถมยังเป็นคนที่ชอบของเก่าเอาเสียมากๆ มือเรียวจึงถอด แหวนออก และยื่นให้หล่อนดูอย่างไม่วง

“หุ้ยยย สูดยอเลยนะวงนี้นะ”

คุณหยาดถึงกับจุปาก ด้วยเพราะเรือนแหวนวงนี้เป็นเรือนแหวน รุ่งเก่า ดูจากอายุอานามแล้วก็พอเดาได้ว่าเป็นของเก่าที่มีมูลค่ามาก ที่เดียว ตัวเรือนทำจากทองคำแกะสลักลายดอกไม้เล็กๆ แม้น้อยจะจาง ลงตามกาลเวลาแล้วก็ตาม ทับทมกมลและมนได้รูปตามแบบอัญมณี เก่า หล่อนมองมันอยู่นาน แต่ก็ต้องถอดใจ ด้วยเชื่อว่าแหวนวงนี้อาจ จะเลือกนายของมันแล้วก็เป็นได้

แหวนวงงามถูกส่งคืนให้มันตราก่อนที่คุณหยาดจะเจ็ยแจ้ว เจรจาถึงแหวนที่หล่อนอยากได้วงนี้ “ถ้าอยากจะปล่อยก็อย่าลืมนั่น ละ” ดวงตาเรียวโฉบเฉี่ยวขยิบใส่มันตรา หากจะเรียกว่ามันตราคือ เจ้าของแหวน หล่อนก็ยังไม่มั่นใจมากนัก

หญิงสาวสวมแหวนวงเดิมเข้าที่นิ้วนางข้างซ้ายอย่างเผลอตัว ก่อนจะยิ้มให้ตามมารยาท และขอตัวออกมาจากวงสนทนา

“หนู...ขอตัวก่อนนะคะ ว่าจะแวะไปดูในครัวสักหน่อย”

“พักก่อนก็ได้ หื้อคนอื่นยะพ่องเตอะอีหล้า” (พักก่อนก็ได้ ใ้

คนอื่นทำบ้างเถอะ ลูกเอ๊ย) ยายบอกอย่างไม่อยากให้หลานของแกเดินไปไหนไกลๆ เพราะจากเรื่องที่เกิดขึ้นมาในระยะเวลาสองสามวันนี้ ทำให้ยายไม่กล้าปล่อยให้มันตราไปไหนลำพังเลย

“หนูแค่ไปดูนิดหน่อยเองคะยาย ไม่ต้องเป็นห่วงหรอกค่ะ” มันตรายิ้มหวานให้จนยายอมใจเพราะความขยันของหลานสาวคนนี้

หญิงชราถอนหายใจพลางพยักหน้ารับ “ก็จะไปไหนใกล้ๆ ลูก” (ก็อย่าไปไหนไกลนะลูก)

“คะยาย” มันตรารับคำก่อนจะยกมือเรียกขึ้นให้ขอตักกับคุณหยาดและยายมณี หญิงสาวคลานเข้าออกมาก่อนจะลุกขึ้น และเดินลงบันไดหน้าเรือนเพื่อเดินลอดใต้ถุนไปยังครัวไฟด้านหลัง

เสียงถ่านไฟสีแดงเพลิงแตกดังเปรี้ยะอยู่ในเตาอั้งโล่ใหญ่ที่ทำจากถังน้ำมันเก่าใบกด้วยปูนซีเมนต์ เชื้อเพลิงรองเป็นท่อนไม้ลำไย ท่อนใหญ่ที่เสียบคาเตาเอาไว้ให้เผาไหม้ต่อไฟให้ร้อนแรงและยาวนานขึ้น หม้อแกงใบใหญ่ตั้งไฟอยู่พร้อมกับแกงที่กำลังระอุ ส่งกลิ่นหอมหวานชวนน้ำลายสอไปทั่วบริเวณ แม่ครัวสองสามคนนั่งทำงานกันอยู่อย่างขยันขันแข็ง

มือเรียวยกขึ้นเกลี่ยผมยาวสลวยของเธอตัดใบหูเล็กพลางหลบตาแม่ครัวที่ก็ดูจะไม่ได้สนใจเธอเท่าไร สองขาเดินอ้อมออกจากหลังบ้านใหญ่ไปยังทางเล็กๆ ผ่านแนวต้นชาทองที่ปลูกเป็นรั้วเอาไว้ ร่างบางเดินไปตามทางที่เธอเดินเมื่อตอนเช้าตรู่กับยาย ดินที่เริ่มแห้งแล้วยังคงมีรอยเท้าปรากฏให้เห็น มันตราไปเพื่อพิสูจน์อะไรบางอย่าง

ไม่นานนักเธอก็มาถึงจุดที่มีรอยเท้าปรากฏอยู่ ร่องรอยของดินที่ถูกกดลงไปด้วยน้ำหนักตัวของสัตว์ใหญ่เริ่มแข็งตัวแล้ว

“เป็นไปได้อย่างไร...”

คิวรีวขมวดเมื่อรอยเท้าจางๆ ของเธอปรากฏคู่ไปกับรอยเท้าเสือขนาดใหญ่ เป็นไปไม่ได้ที่รอยเท้าของชายร่างใหญ่คนนั้นจะไม่

ปรากฏให้เห็นเลยสักก้าว มันทราค่อยๆ ก้าวตามรอยเท้ามันไปช้าๆ อย่างระแวดระวัง

ลมเอื่อยๆ พัดมาปะทะใบหน้าสวย จนเส้นผมยาวปลิวสสวยเบาๆ มันทรายังคงเดินไปตามทางเล็กนั้นจนกระทั่งพบเข้ากับบ่อน้ำเก่าแก่ เธอค่อนข้างประหลาดใจเมื่อเห็นมันในยามเช้า รายละเอียดที่ถูกลบเลือนไปด้วยความมืดของค่ำคืนที่ผ่านมามันกระจ่างแจ่มแจ้งตะไคร่สีเขียวขึ้นฟูเต็มขอบบ่อ พอให้เห็นเป็นลอนคลื่นว่ามันขึ้นปกคลุมก้อนอิฐมอญสีส้มอยู่เท่านั้น เห็ดดอกเล็กๆ ขึ้นแซมฝั่่งที่ไม่ถูกแสงแดดดูน่ารักไปอีกแบบ หญิงสาวมองมันอย่างสนใจ

“พี่...สาว...” เสียงหนึ่งดังลอยมาตามลม

มันทราเงยหน้าขึ้นมองหาที่มาของเสียง นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนกลอกไปมา แต่ไม่รู้ว่่าต้นเสียงนั้นอยู่ทิศทางไหน

“ลมเธอ”

เธอบอกกับตัวเองก่อนจะเดินจากบ่อน้ำใหญ่นั้นมา เป็นไปได้ว่่าเสียงลมอาจจะผ่านซีกไม้ที่ปิดปากบ่อน้ำนั้นอยู่ ทำให้เกิดเป็นเสียงเบาๆ พอให้รู้สึกหลอนแม้ในยามกลางวัน เจ้าของร่างบางสลดความสงสัยออกไปก่อนจะตั้งใจมองตามรอยเท้าของเธอไปเรื่อยๆ แม้ว่าช่วงหลังๆ ดินจะเริ่มแห้งจนแทบมองไม่เห็นรอยเท้าของเธอแล้วก็ตาม

“ที่นี่สินะ...ที่พระท่านมาห้ามไว้”

มันทราเดินมาหยุดบริเวณทางแยกที่ตัดด้วยถนนดินขนาดหนึ่งเลน รอยเท้าของเธอวกกลับตรงนี้ แต่รอยเท้าของเสือใหญ่งยังพอมให้สังเกตเห็นได้ว่าเดินผ่านทางดินนี้ไปยังคันทายาวเบื้องหน้า เธอทอดสายตาออกไปไกลจนสุดลูกหูลูกตา ด้วยเบื้องหน้าของเธอเป็นทุ่งนากว้าง ผืนดินแห่งนี้มียายของเธอเป็นเจ้าของ มันทราแทบไม่เชื่อสายตาตัวเองเลยว่าทุ่งนารอบนอกนี้สวยงามได้ขนาดนี้เขียวหรือ

เธอมองไปรอบๆ แลซ้ายทีขวาที ก่อนจะมั่นใจว่าปลอดภัยที่

จะเดินข้ามทางดินนี้ไปสู่คันทาที่ทอดยาวจนสุดชายป่า แม้ให้ความรู้สึกว่าทางไม่ได้อยู่ไกลขนาดนั้น หญิงสาวรวบรวมความกล้าก่อนจะเดินข้ามถนนเล็กนั้นเหยียบลงไปบนเนินดินที่ถูกขุดขึ้นเป็นสัน หญ้าเขียวสั้นขึ้นแซมอยู่ไม่มากเท่าไร ใบเรียวยาวของต้นข้าวงอกขึ้นเต็มท้องนา ฉาบดินเลนสีน้ำตาลให้กลายเป็นผืนพรมกว้างสีเขียวข่มตา

‘เฉลว’² ทำจากดอกยาว หักไปมาเป็นแฉกสานพันกันเป็นตาราง รูปดาวปักอยู่ริมคันทาที่เดินผ่าน เธอไม่รู้หรือว่าสิ่งนี้เรียกว่าอะไร มีไว้ทำอะไร แต่บทเรียนบางอย่างสอนเธอว่าอย่าดึงมันออกมาเขียว

“อากาศดีจัง” มันทราเอ่ยขึ้นกับตัวเองพลางยิ้มอย่างสบายใจ สองขาเรียวยาวเธอเดินตรงมายังชายป่าที่ดูไม่รกทึบเท่าไร ศาลหนึ่งตั้งอยู่ไกลลิบๆ พอให้สังเกตเห็นได้ว่าปลายทางไม่ได้ไกลมาก แต่หากคิดจากระยะทางที่เดินมาแล้วนั้นก็ป่าไปเกือบสองกิโลได้แล้ว

ศาลไม้ใหญ่ขนาดหนึ่งตารางวาตั้งอยู่บนเนินเล็กๆ ใกล้ต้นจ๊วสูงตระหง่าน บริเวณรอบๆ ปกคลุมไปด้วยต้นหญ้าเขียวข่ม ดอกไม้ป่าขึ้นแซมน้อยๆ ภายในศาลยังคงหลงเหลือกระทงต้นกล้วย และกรวยใบตองที่ยายนำมาไหว้สาฟอปูสมิงตาไฟเมื่อวันก่อน ใบตองเริ่มแห้งเหลืองแล้ว

“นี่หรือ ศาลฟอปู...”

หญิงสาวมองไปรอบๆ อย่างระแวดระวัง เธอมองป้ายไม้เก่าๆ ที่แกะสลักเป็นชื่อศาลเจ้าแห่งนี้ซ้ำๆ มันเขียนด้วยตัวหนังสือภาษาไทยกำกับด้วยอักษรล้านนาที่มันทราเองก็อ่านไม่ออก

“ศาลฟอปูสมิงตาไฟ...”

² เฉลว หรือ ตาเหลว หมายถึง ตาของเหยี่ยว ทำขึ้นมาจากไม้ไผ่ นำมาสานเป็นแหหลายรูปแบบตามความเชื่อของล้านนา เป็นการหมายเขตปกป้องจากสิ่งชั่วร้าย มักพบเจอบริเวณทุ่งนา หน้าประตูบ้าน หรือปักไว้บริเวณที่ปลูกยา

เมื่อว่าจบ เสียงคำรามหนึ่งดังกึกก้องขึ้นท่ามกลางป่าเขียว หญิงสาวเบิกตากว้างและมองไปรอบๆ อย่างตื่นตระหนก เสียงคำรามของเสือใหญ่ที่เธอเคยได้ยินเมื่อครั้งก่อน แต่แตกต่างออกไปไม่เหมือนเช่นเคย

“กรรรรร!!!”

เสียงนี้ดังขึ้นเหมือนเสียงประกาศอาณาเขต สาวร่างเล็กตกใจก่อนจะถอยหลังหนี ชั่วครู่ที่ร่างใหญ่ของเสือตัวมหึมาปรากฏกายต่อหน้าเธอ แสยะเขียวคมกริบคำรามเสียงกระหึ่ม ลายสีเหลืองแดงพาดตามตัวสลบสีดำน้ำตาลเข้ม นัยน์ตาสีแดงเพลิงจับจ้องมายังร่างบางอย่างจะกินเลือดกินเนื้อ ทำให้ญูกอปรด้วยกรงเล็บคมอย่างเดินอย่างสง่า หัวใจของมันตราแทบหยุดเต้น มือเล็กกุมหน้าอกที่เริ่มเจ็บจี๊ดขึ้นมา ก่อนภาพเบื้องหน้าเธอจะมีสีดำลง ร่างบางทรุดลงกับพื้นไปพร้อมๆ กับที่สติขาดหายไปชั่วขณะหนึ่ง

‘ยายจ๋า...’

ประโยคเดียวผุดขึ้นในภวังค์

ภายใต้แมงไม้ใหญ่ที่ใบปลิดปลิวซำๆ สายลมพัดละเลียด
โชยกลิ่นหอมของดอกไม้ป่ามากระทบกับจมูกเล็กๆ ของหญิงสาวที่หลับใหลไม่ได้สติ ก่อนลมหายใจแผ่วเบาของเธอจะกลับมาเป็นปกติอีกครั้ง เปลือกตาที่หนักอึ้งขยับไหวระริก เสียงครางผวาเปล่งออกมาเหมือนคนหมดแรงผ่านริมฝีปากเล็ก หญิงสาวลืมตาตื่นและพบว่าเธอกำลังอยู่ในอ้อมแขนของใครบางคน...

“!!!”

นัยน์ตาสีน้ำตาลอ่อนเบิกกว้างเมื่อพบว่าชายที่อุ้มเธออยู่เป็นชายร่างใหญ่ที่เธอพบเมื่อวานนี้ ชายชุดขาวผมยาวหน้าตาเย็นชามองตรงไปตามทางเดินบริเวณคันทนาเขียว เขาไม่แม้แต่จะสนใจว่าเธอได้สติ

กลับมาแล้ว

“คะ...คุณ...”

เธอเปล่งเสียงเบาออกมาอย่างประหลาดใจ นัยน์ตาของเขานั้น
ไม่ผิดแน่ ดวงตาสีแดงเพลิงเยี่ยงเสือร้ายที่ปรากฏกายเมื่อครู่ มันทรา
พยายามดิ้นออกจากอ้อมแขนใหญ่ แต่ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย มีหน้าซ้ำหาก
เธอตกลงไปคงเจ็บตัวเป็นแน่

“ปล่อยฉันไปเถอะคะ ฉัน...ฉันเดินเองได้” หญิงสาวบอกด้วย
เสียงหวาดกลัวอยู่มาก ลมหายใจแรงและถี่ขึ้นอย่างพยายามขัดขึ้น

“ถ้าเจ้ายังดินอยู่ ข้าจะโยนเจ้าลงทุ่งนาล่ะ”

เสียงเข้มดังเหมือนตวาด ทำเอามันตรายกมือขึ้นปิดปากแทบ
จะทันที มองไปหน้าคมด้วยแวตาทวาดกลัว แต่เขาไม่แม้แต่จะหันมา
สบตาเธอ ร่างบางอยู่นิ่งอย่างจำยอม ตาของเธอหลุบลงเล็กน้อย
มือเรียวขยับไปกระชับเสื้ออีกฝ่ายไว้ด้วยกลัวว่าจะถูกเขาโยนลงไป
มนตราเริ่มสับสนอีกครั้ง เหมือนเวลาผ่านไปเนิ่นนานเมื่อเธอถูกอุ้ม
พาเดินออกจากเขตทุ่งนา สายลมเย็นๆ ของท้องนาช่วยให้ใจของเธอ
สงบไปได้มากทีเดียว

“คุณเป็นใคร”

หญิงสาวในอ้อมกอดแกร่งเอ่ยถาม แต่ชายร่างใหญ่ก็ไม่ได้ตอบ
อะไรกลับไป เหมือนเขาต้องการเพียงอุ้มเธอออกไปจากที่แห่งนี้เท่านั้น

“คุณ! ได้ยินรีเปล่า” มนตราถามย้ำ

“ยังไม่รู้สิกริไง” เขาตอบ

คำตอบนั้นทำเอามันตราสลดหายใจเข้าอย่างคิดหนัก บอกตาม
ตรงว่าเธอไม่อยากจะเชื่อความคิดของเธอเหมือนกัน “คุณคือพ่ออุป
เหร่อ”

“มันไม่ใช่ชื่อของข้า”

“แล้วคุณชื่ออะไร”

หญิงสาวเข้าซื้อต่อ ทำเอาชายร่างใหญ่ถึงกับพ่นลมหายใจออกมาอย่างเหนื่อยหน่ายที่จะต้องตอบคำถาม จังหวะที่มันตรากำลังจะเอ่ยปากถามต่อนั่นเอง...

“เจ้าจะต้องรู้ทุกเรื่องเลยรึไง หุบปากเจ้าบ้างเถอะ ยายทวดเจ้าก็ไม่ได้พูดมากแบบนี้”

มันตราเลิกคิดมองชายซื้อราคาอย่างไม่พอใจเท่าไร เธอถอนหายใจก่อนจะหันหน้าหนี หญิงสาวหน้าสวยขบริมฝีปากเล็กน้อยไม่พูดไม่จาต่อ มือหมุนแหวนในมือที่อีกคนทิ้งไว้ ก่อนจะถอดมันออกมายื่นไปตรงหน้าเขา “ของคุณ...เอาคืนไปเถอะค่ะ”

นัยน์ตาสีแดงเพลิงเหลือบมองแหวนที่คั่นตา ก่อนดวงตาดูตันจะเหลือบกลับไปมองทางเดินบนคันนาแคบ อีกประมาณ 100 เมตรก็จะถึงถนนดินที่กั้นระหว่างทุ่งนา กับเขตบ้านเรือนแล้ว

“มันเป็นของยายทวดเจ้า หากเจ้าไม่ต้องการ เจ้าก็แค่ขายมันให้หายดทิพย์”

สิ้นประโยคด้วยชื่อของคุณหยาด มันตราหันกลับมามองใบหน้าคมเข้มอีกครั้งหนึ่ง ทำไมเขาถึงได้รู้จักทุกคน ตั้งแต่ยายทวดไปจนถึงคุณหยาดทิพย์ เอาเข้าจริงๆ ขนาดมันตราเองก็แทบจะไม่รู้จักหล่อนเลย

“ทำไมคุณถึงรู้จักคุณหยาดด้วยล่ะคะ”

เสียงถอนหายใจของเขาดังขึ้นอีกครั้ง ไม่แม้แต่จะมีคำตอบใดหลุดออกมา และเมื่อสิ้นเสียงนั้น ชายร่างใหญ่เดินข้ามถนนดินมายังจุดที่พระพุทธรูปเอี้ยกั๊กหญิงสาวเมื่อคืนนี้ เขาค่อยๆ หย่อนร่างบางของเธอลงตรงนั้นอย่างระมัดระวัง สองมือกระชับปากแกร่งของเขาไว้ ก่อนจะค่อยๆ ผละออกเมื่อมันตรามั่นใจว่าเธอถึงพื้นดินอย่างสวัสดิภาพแล้ว

“อะ...ขอบคุณค่ะ” หญิงสาวไม่ลืมที่จะบอก เธอยืนเงยหน้ามอง

เขาอยู่อย่างนั้น มือเรียวเล็กมัดชุดผ้าขึ้นของเธอยับให้คลายออก ดวงตาลมเหลือบมองอีกฝ่ายอยู่เป็นระยะๆ ก่อนจะค่อยๆ ก้าวเดิน ตั้งใจว่าจะมุ่งหน้ากลับไปยังเรือนไม้บะเกาของยายเสียที

ร่างใหญ่ก้าวเดินตามเธอไปอย่างเงิบๆ ทุกๆ ก้าวเว้นระยะห่าง พอให้ไม่เบียดอีกคนมากเกินไป

“คือว่า...” มันทราเอ่ยเสียงเบาเหมือนกำลังจะบอกอะไรสักอย่าง

“แหวนวงนี้น่ะ...”

“...”

บรรยากาศเงิบเงิบ มีเพียงเสียงนกที่ร้องอยู่ไกลๆ กับเสียงใบไม้ที่ไหวตามลมเท่านั้น

“ถ้าคุณบอกว่ามันเป็นแหวนของหม่อนจริงๆ ฉัน...ก็จะเก็บรักษามันเอาไว้ค่ะ”

มันทราบอกก่อนจะหันกลับไปประจันหน้ากับเขาตรงๆ ดวงตาสีน้ำตาลอ่อนมองจ้องไปยังเนตรสีเพลิงนั้นอย่างแน่วแน่ ทำเอาเจ้าของนัยน์ตาสีแดงฉานคู่นั้นต้องหลบสายตาเสียเอง

“อ่า ก็ตามใจเจ้า” เขาตอบ

มันทราวยิ้มออกมาอย่างสบายใจขึ้น เพราะวันนี้เธอไขคำตอบของคำถามมากมายในหัว จนปริศนาทุกอย่างแจ่มชัดขึ้นเกือบจะทั้งหมดแล้ว แม้จะมีคำถามเหลืออยู่บ้างก็ตาม แต่วันนี้ก็หนักเอาการสำหรับตัวเธอเองเช่นกัน

“พี่...สาว...”

“?”

เสียงนั้นอีกแล้ว? เสียงเดิมที่เธอได้ยินตอนเดินผ่านบ่อน้ำเก่าแก่แห่งนี้

“ช่วยด้วย!!!!!!”

มันตรามองจ้องใบหน้าเข้มของชายร่างใหญ่ เพื่อให้มั่นใจว่า
เขาได้ยินเหมือนที่เธอได้ยินหรือเปล่า จังหวะนั้นเองเสียงนั้นดังขึ้น
อีกครั้งพร้อมกับเสียงตึกน้ำตุ้มตาม หญิงสาวเบิกตาขึ้น คิดว่าอาจจะม
เด็กสักคนตกลงไปในบ่อน้ำนั้นหรือเปล่า

“ช่วยผมด้วย!!...”

เธอออกตัววิ่งมายังบ่อน้ำทันที มือใหญ่ของชายหนุ่มคว้าห
ไปที่แขนเล็กเชิงห้าม ดวงตากลมฉายแววตาแสนกังวล มองสบนัยน์ต
สีแดงเพลิงอย่างไม่เข้าใจ เขาจะห้ามเธอไว้ทำไมกัน

“ปล่อยสิคุณ!! มีเด็กตกลงไปในบ่อน้ำ!!” เธอตะคอกใส่เขา
เสียงดังอย่างเป็นห่วงเด็ก

“มันไม่ใช่อย่างที่เจ้าคิด ตั้งสติสิ!!”

กำชับเสียงเข้มพร้อมบีบข้อมือสาวเจ้าให้คิดดีๆ ก่อน แต่มันตร
ไม่ได้ฟังเสียงทัดทานใดๆ เธอสะบัดมือใหญ่นั้นออกและวิ่งไปยังบ่อ
นั้น ชะโงกหน้ามองลงไปยังบ่อน้ำใหญ่ในทันที ผ่านช่องไม้ที่เว้นเอาไว้
ตามความเชื่อว่าจะไม่ควรปิดปากบ่อน้ำจนหมด

ใดๆ ในบ่อนั้นเงียบกริบ...

แสงแดดในตอนเช้าทอดลงไปกระทบกับขอบบ่อน้ำที่ปกคลุมด้วย
ตะไคร่หนา มองเห็นผิวน้ำที่สะท้อนใบหน้าของเธออยู่ ทว่าไม่มีแม้แต่
แรงกระเพื่อมไหวของน้ำในบ่อ ทุกอย่างเงียบเชียบ ร่างบางขลุ
เกรียว ก่อนร่างใหญ่จะคว้าตัวเธอมา

เนื้อตัวของมันตราสั่นเทา สองแขนกระชับเกาะชายร่างใหญ่
ผมยวไม่ยอมปล่อย เธอมั่นใจว่าเธอได้ยินเสียงนั้นจากบ่อน้ำจริงๆ
แต่ทำไม...ร่างบางกดีใบหน้าหวานกับแผ่นอกกว้างอย่างหวานดก
เธอตั้งสติอยู่อย่างนั้นครู่หนึ่ง มือใหญ่ขยับยกขึ้นโอบแผ่นหลังเล็กของ
เธอ ความทรงจำหนึ่งแล่นผ่านมาให้หวานึกถึง เมื่อครั้งหนึ่งในอดีตที่
ผ่านมาเนิ่นนานมากแล้ว สัมผัสละเอียดอ่อนนี้เหมือนเด็กตัวน้อยคน

หนึ่งที่เกาะบนเรือนขนหนาของเขา เด็กผู้หญิงที่เขาเคยช่วยเอาไว้เมื่อ
ร้อยกว่าปีก่อน